Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 835 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 16 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1886 — (Ն. Տ.) 28 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1886 — 29 ՄՈՒՀԱՐՐԻՄ 1304

40 ՓԱՐԱ.

ԴԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԻ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ,
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-Խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	200
» »	Վեցամսեայ	» »	100
» »	Եռամսեայ	» »	50
Դուրսեայց »	եւ տեղական		
	Թղթատարով տարեկան	» »	240
Դուրսեայց համար եւ տեղական			
	Թղթատարով վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան		Ֆրանկ	56
» »	վեցամսեայ	»	28

Դուրս գրուած լրագրաց մասնաւոր ծախքը հաշուեցութեան վրայ է։
Ամսագրաց թեռնա գրուած նամակ կամ դրութիւն եւս չընդունիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deirmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 1886

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ 1889Ի

ԹՈՒՐՔԻՍ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Ծանուցինք արդէն թէ 1889ին Տիեզերական մեծ Արուեստահանդէս մը պիտի կազմուի Բարիզի մէջ։ Այս Արուեստահանդէս ցոյց պիտի տայ աշխարհի թէ, 1789ի ֆրանսական մեծ Յեղափոխութենէն ի վեր, որ Պատմութեան մեծագոյն դարադլուխներէն մին կը կազմէ, քաղաքակրթի աշխարհն ընդհանրապէս, և ֆրանսական ազգը մասնաւորապէս, ինչ յառաջդիմութիւններ ըրած են ճարտարութեան զանազան ճիւղերուն մէջ։ Դարուս ամենամեծ, ամենաշքեղ և ամենէն հրահանգիչ տեսարաններէն մին պիտի ներկայացնէ 1889ի Բարիզեան Արուեստահանդէսն։ Այնպիսի մեծ ձեռնարկութեան մը հսկայական պատրաստութիւնք արդէն ամենայն փութով սկսած են Ֆրանսայի մէջ, և այլեւ այլ երկիրք կը պատրաստուին արժանապէս ներկայացուելու այն համաշխարհային ցուցահանդէսի մէջ։

Ի՛նչ մեծ բախտաւորութիւն կը լինի օտարազգոյ մը համար՝ կարենալ այցել այնպիսի Արուեստահանդէս մը։ Զուարճութիւնէն ու զբօսանքէն զատ, — քանզի Աշխարհի Մայրաքաղաքն այնպիսի առթիւ մը բոլոր աշխարհի ամենէն զուարճալի, ամենէն զբօսալի քաղաքը կը դառնայ հարկաւ, — մտային ու արուեստական մշակութեան ո՛րչափ հզօր դրդիռ մը կ'ընծայէ այնպիսի տեսարան մը։ Քաղաքակրթի ազդեր փորձով տեսած են թէ Արուեստահանդէսք ժողովրդոց նիւթական ու բարոյական զարգացման գործոյն մէջ ո՛րչափ մեծ դեր մը կը կատարեն։ ուստի, մասնաւանդ քառորդ դարէ մը հետէ, ամեն առթիւ, մինչեւ իսկ ամեն պատրուակաւ, կը կազմակերպեն ընդհանուր կամ մասնաւոր Արուեստահանդէսներ։ Բայց 1889 ի Բարիզեան Արուեստահանդէսն, յորում վերածնեալ ֆրանսական ազգն իւր մեծ Յեղափոխութենէ ի վեր գործած յառաջդիմութիւններն ի հանդէս բերել պատիւ պիտի համարի երեն, տեսակին մէջ այնպիսի եղական հանդամանք մը պիտի ունենայ, որ քիչ շատ մոռցին մշակութիւն ու ճաշակ ունեցող օտարազգի մը բնականաբար կը մոռնէ թէ ի՞նչպէս կրնայ դէթ մէկ երկու շաբաթ Բարիզ գտնուիլ նոյն պատճառն։ Եւ շատ զգայուն մարդիկ, մասնաւանդ ուսեալ երիտասարդք, որք նիւթական ճոխութեամբ չեն փայլիր, յուսահատաբար կը մոռանան թէ այնպիսի տեսարան մը վայելել իրենց համար չէ։

Բայց ասոր միջոցը դտնուած է, ինչպոլական ու դիւրին միջոցը, զոր կը փութանք ներկայացնել մերազնեից, աներկբայ լինելով թէ Թուրքիոյ բնակիչներէն և ի մասնաւորի Թուրքիոյ Հայոցմէն շատեր պիտի օգտին։

Ֆիորենցայի քաղաքացւոց նախաձեռնութեամբ, 1889 ի Յուլսիսանդիսին այցելողներու ընկերութիւններ կազմուած են ի Ֆիորենցա, Միլան, Դուրինս, Լիսպոնա, Մատրիտ, Աթէնք և Պուքրէշ։ Այս ընկերութիւնք երբամէ անկախ են։ Իւրաքանչիւր անդամ կը վճարէ, 1885 մարտի առաջին շաբաթէն մինչեւ 1889 յուլիսի վերջին շաբաթը, 1 ֆր. շաբաթական, որոյ փոխարէն, Արուեստահանդէսի միջոցին, 1889 օգոստոսին, ձրիաբէս պիտի կրնայ Բարիզ երթալ, շրջադայիլ ու վերադառնալ իւր քաղաք, ընդ ամենայն 15 օր։ Աւելի հեռաւոր երկրայ համար, այս վճարման քոնակութիւնն ու ճամբորդութեան տեւողութիւնը բնականաբար կը փոփոխին, ըստ տեղային պայմանաց։ Այս ընկերութեանց օրինակ ծառայելու համար, այս աւուր երբորդ երեսին մէջ հրատարակած ենք Ֆիորենցայի ընկերութեան Կանոնագրոյն թարգմանութիւնը։ Ֆրանսական կառավարութիւնը պէտք է տեղեկութիւն ստանայ կազմուող ընկերութեանց վրայ, զորս ճանչելով, 50 առ 100 զեղչել պիտի տայ նոցա անդամներուն շրջելու և երկաթուղւոյ ծախքերը։ Բայ ասոր, ամեն ընկերութիւն, Բարիզ հասնելուն պէս, պաշտօնապէս պիտի ընդունուի կառավարութեան դործակալաց կողմէ, որք ամեն դիւրութիւն պիտի ընծայեն անոնց ածան և հանդիստ տեսչութեան համար, այցելութեան արժանի ամեն տեղ և ամեն ինչ տեսնելու համար, եւն։

Այս ընկերութիւնք, 1889ի Արուեստահանդէսը տեսնելու մեծ դիւրութիւն մ'ընծայելէզատ, յատուկ ծառայութիւն մը կրնան մատուցանել նաեւ վաճառականութեան, երկրագործութեան և արհեստագործութեան, յարաբերութիւն հաստատելով Ֆրանսայի Առեւտրական Նախարարութեան հետ, և վաճառականներն, երկրագործներն և արհեստաւորներն հաղորդակցութեան մէջ դնելով Արուեստահանդէսի կազմակերպիչ մարմնոյն հետ, որպէս զի ամեն երկրի բերքերուն։ արհեստական նիւթերուն և ամեն ժողովրդի տարազներուն ու զգեստներուն ի ցոյց դրուելուն համար դիւրութիւնք տրուին Արուեստահանդէսին մէջ։

Թուրքիոյ և արեւելեան երկիրներու համար ֆրանսական կառավարութիւնը ներկայացուցիչ ճանչած է զՊ. Ժան (Յովհաննէս) Պրուսալի, Բարիզաբնակ ծնողաց Հայազգին, որ մեզ կեմնցնէ թէ, 1889ի Արուեստահանդէսն այցելել ուզող Թուրքիացւոց կազմուելի ընկերութիւնները կրնայ հաղորդակցութեան մէջ դնել կառավարութեան հետ, որպէս զի վայելեն նոյն դիւրութիւններ և նոյն իրաւունքներ, զորս պիտի վայելեն Եւրոպիոյ այլ եւ այլ կողմերն կազմուած և կազմուելիք համանման ընկերութիւնք։ Իւր հասցէն է

JEAN BROUSSALI
5 Rue Casimir Delavigne, Paris.

Կ'երեւի թէ արեւելեան փոքր ազգութիւնք, Ռումանք, Յոյնք, Սերբք, Պուլկարք, այսօրինակ ընկերութեանց շնորհիւ, կարող պիտի լինին իրենց աղգակիցներէ շատեր Բարիզ զրկել նիւթական ու բարոյական ճշմարիտ օգուտներ վայելելով։ Երբ կայս. կառավարութեան ուրիշ ազգէ հպատակներ այսպէս կը պատրաստուին օգտուելու 1889ի Համաշխարհիկ Արուեստահանդէսէն, Հայք, որոց մէջ բաւական թափանցած է եւրոպական, մասնաւանդ ֆրանսական զարդացումն, անշուշտ չեն ուզեր անտարբեր մնալ։ Այդ համոզմամբ, մեր այս աւուր թերթով հրատարակեալ «Կանոնագիրը» կը ներկայացնենք բանիմաց և յառաջդիմասէր ազգայնոց ուշադրութեան։ նը մանօրինակ մարմին մը մեր մէջ եւս հաստատելու համար։ Կը յուսանք թէ մեր թուրք հայրենակիցք եւս, որք վերջին տարիներս մեծ յառաջդիմութիւններ ըրած են եւրոպական ազգերը մօտէն ճանչելու մասին, 1889ի Արուեստահանդէսին մէջ օտար. գլխաւոր տարբը ներկայացնելու կարեւորութիւնն անտես չպիտի ընեն, և Կայս. Կառավարութիւնն ինք եւս դիւրութիւններ պիտի ընծայէ այս մասին։ Բայց «Այցելուաց Ընկերութեան» կազմութիւնն անհատական և ընկերական բան մ'է, յորում օտար կառավարութիւնք դեր մը չեն ստանձնած, և եթէ, ինչպէս կը հաւատանք, կան շատ Հայեր որք կը փափաքին այցել ԺԹ դարու մեծագոյն Արուեստահանդէսն, այնպիսեաց անկ է մէկ տեղ դալ, խորհրդակցիլ և վերոյդրեալ հիմանց վրայ տեղային ընկերութիւն մը կազմել, երբ շատ ուշ չէ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼՈ-ՌՈՒՍ ՄԱՐՏՆ Ի ՊԱԼԱԲԱՆՍ

«ՈՎ Է ՄԵՂՂԱՒՈՐՆ»

Թոյլ, հոկտ. 19 Թուսով, կը հրատարակէ ի Կ. Պոլիս ընակող քաղաքագէտ Անգլիացւոյ մը պատասխան թղթակցութիւնը, զոր իւր խմբագրականաւ կը ներկայացնէ ընթերցողաց յատուկ ուշադրութեան, իբրեւ ձեռնհաս և իրաւունք անձի մը դրչին արդիւնք։

Յօդուածագիրը կը քննէ թէ ո՛վ է մեղաւորն Պալքանեան խառնաշփոթութեան համար։ Ռուսիա թէ Անգլիա Ասպացուցանելու համար թէ Ռուսիան է մեղաւորը, կը հաստատէ թէ Պուլկարիոյ և Ռումելիոյ մէջ յարձանակ տուողը ցարդ ո՛չ թէ անգլիական, այլ ռուսական քաղաքականութիւնն եղած է, որոյ յաջորդանն հակառակ, երկիրն հեռի է խաղաղել։

Ասասիկ այս ուշագրաւ դրութիւն։

«Ռուսիա ամեն ջանք կ'ընէ համոզելու զԹուրքիա, թէ Անգլիա է խաղաղութեան մեծ խանգարիչն ի Պուլկարիա։ Եւրոպիոյ բոլոր ռուսական օրգանքն նոյնը կը դրեն, և մասնաւորապէս նոյնը կը փաստեն Կ. Պոլսոյ ռուսասէր թերթերն։ Այս փաստաբանութեամբ, եթէ հնար չլինի արդիլել Սրբ Ռուսայդի վերադարձն ի Կ. Պոլիս, կ'ուզուի եւս քան զեւս մեկուսացնել զՄնգալիա Լոնտոնի անգլիացի Ռուսասէրներն և նպաստեցին ծաւալման այս անտեղի կարծեաց։

«Բայց ամենէրեւ է այդ ամբաստանութեան սուտութիւնն։ Անգլիա իրեն համար բան չի փնտռեր ի Պուլկարիա։ Ռուսիա չի ծածկեր թէ իւր դիտաւորութիւն է իւրացնել զՊուլկարիա։ Անգլիա կը բաղձայ խաղաղութեան և բարեկարգութեան, որ անհրաժեշտ է պուլկար ազգին զարդացման։ Ռուսիա պուլկար ազգին զարդացումը վնասաբեր կը համարի իւր խորհրդոց։ Ուրեմն որ Տէրութիւնն է աֆ որ չահ ունի խառնփոթիւն յառաջ բերելու։

«Իրողութիւնները քննենք։ Անգլիա և Ռուսիա ի՞նչ ըրին Պուլկարիոյ մէջ։ Պուլկարիոյ Իշխանապետութեան եւ Արեւ. Ռումելիոյ ինքնօրէն նահանգին հաստատումէն ի վերջ խռովութիւնք տեղի ունեցան Մակեդոնիոյ խնդրոյն առթիւ, Ալէքս փաշայի հրաժարեցուցման առթիւ, Պուլկարիոյ Սահմանադրութեան դադարման առթիւ, Փիլիպէի անցեալ տարւոյ յեղափոխութեան առթիւ, և Ալէքսանդր Իշխանի տապալման առթիւ։ Ո՛չ ոք կը պնդէ թէ Անգլիա, կամ ո՛և է անգլ. դործակալ, երբեք խռովութիւն դրդռած է ի Մակեդոնիա, կամ հոն քաջալերած է յեղափոխութիւն։ Հանրածանօթ է սակայն թէ Ռուսիա ըրաւ այս բաներ։ Ո՛չ ոք կը պնդէ թէ Անգլիա կամ իւր Փիլիպէի հիւպատոս Հարիւրապետ Ճոնըս, ձեռք ունէր «միութենական» ցոյցերուն մէջ, որք եղան Ալէքս փաշայի ժամանակ, կամ Կավրիլ փաշայի անուանման մէջոցին։ Ամեն ոք գիտէ թէ ասոնք ռուս դործակաց դործերն էին։ Ո՛չ ոք կը պնդէ թէ Անգլիա նըպատեց պուլկարական Սահմանադրութեան Ալէքսանդր Իշխանի ձեռամբ դադարման, կամ զն. Բարձրութիւն տապալելու առաջին փորձին, որոյ արդիւնքն եղած էր Պուլկարիոյ երկու ռուս նախարարաց, Բաւլպարս զօրավարի (այժմեան Բաւլպարսի եղբօր) և Սոպոլէֆ զօրավարի Պուլկարիայէ հեռացուելն։

«Ես ինքս գիտեմ թէ Պերլինի Վեհաժողովոն ռուս լիազօրաց մին ըսուիպեց զԱլէքսանդր Իշխան՝ Սահմանադրութիւնը դադրեցնելու. թէ այս մասին Իշխանն ստացաւ Սոֆիայի ռուս հիւպատոսին և Պուլկարիոյ բոլոր ռուս դործակաց աջակցութիւնը, թէեւ ետքէն այս ռուս դործակալք Սահմանադրութեան դադարումն իրենց գլխք բրին՝ պուլկար ժողովուրդն Իշխանին դէմ դրդռելու համար, և ի վերջոյ դաւ մը կազմեցին՝ դիշերայն երկրէն փախցնելու համար դնա։ Ռուսիա ուղղակէս պատասխանատու էր այս դէպքերէ ծագած չկիսթութեանց համար։

«Կ'ըսուի թէ անգլ. դործակալք որք անդործ կը կենային մինչեւ անցեալ տարի, յանկարծ. այժ դտան և յառաջ բերին Փիլիպէի յեղափոխութիւնը։ Պուլկարիան ճանչողներ լիովին գիտեն թէ ո՛րչափ անտեղի է այսպիսի դործունեութիւն և ազդեցութիւն վերագրել անգլ. դործակիչներ։ բայց ըրողութիւնք ինքնին պարզ են։ Ո՛չ Պ. Լասէրս, ո՛չ Հար. Ճոնըս (անգլ. հիւպատոսք ի Սոֆիա և ի Փիլիպէ,) նոյն մեղքին պուլկարական երկրին մէջ կը դտնուէին։ Փիլիպէի յեղափոխութեան մասնակցող Պուլկարներէ ո՛չ մին անգլ. ազդեցութեան ներքեւ դտնուած է, կամ անգլիերէն դիտէ։ Երբ լուրն առաջին անդամ ընդունուեցաւ, Անգլիոյ արտաքին դործոց նախարարութիւնն և անգլ. դեսպանատունը կարծեցին թէ յեղափոխութիւնը պարզապէս ռուսական դործ մ'էր։

«Անգլիա ո՛չ ալ զերբու սպասեց միութենական շարժման, մինչեւ որ Ալէքսանդր Իշխան պատասխանեց Փիլիպէէ իրեն ուղղեալ անակնկալ հրաւէրին, և մինչեւ որ Թուրքիա որոշեց զրբա Անգլիա, թէ՛ Պուլկարաց, թէ՛ Թուրքիոյ և թէ՛ խաղաղութեան շահուց նպաստաւոր է, թէեւ ո՛չ Ռուսիոյ շահուն։

«Ճշմարիտ է թէ Ռուսիա ուղղակէս չպաշտպանեց Փիլիպէի յեղափոխութիւնը, թէեւ այդ յեղափոխութիւն Ռուսիոյ առջի դործողութեանց արդիւնքն էր։ Փիլիպէի ռուս փոխ-հիւպատոսը մի քանի օր յառաջ տեղեկութիւն ունէր դործէն. ռուս սպայք անուղղակէս նպաստեցին անոր, և ի սկզբան պաշտպանեցին Իշխանն, ի Փիլիպէ ժամանելուն։ Ռուսական վճարեալ դործակալք նոյն յեղափոխութիւնը կը ջատագովէին երբ ծագեցաւ, և աւելի առաջ, տարիներէ ի վեր։ Ռուսաց խոտելի եղած բանն ո՛չ թէ յեղափոխութիւնն էր, այլ այն մարդիկ որք յեղափոխութեան նախաձեռնութիւնը Ռուսաց ձեռքէն առին և հրաւիրեցին Ալէքսանդր Իշխանը։ Ռուսական յատակագիծն էր նախ տապալել Ալէքսանդր Իշխանն, և ապա տալ Միութիւնը։ Զայս Ռուսք որոշապէս խոստացած էին Զանքոֆեան կուսակցութեան, որ իրենց դործը կ'ընէր Սոֆիայի մէջ, մինչ իրենք ամեն պատրաստութիւն կը կատարէին ի Ռումելի։

«Յեղափոխութենէն ետք, Անգլիա յերաւել ամենայն ազդեցութեամբ պաշտպանեց Ալէքսանդր Իշխանն և պուլկար ժողովուրդը. բայց զայս պաշտպանութիւն կուտար հրապարակաւ, ի լուր աշխարհի։ Ռուսիա կը պնդէ թէ այս անգլ. պաշտպանութիւն խանգարեց Եւրոպիոյ խաղաղութիւնն։ Եթէ Եւրոպիոյ խաղաղութիւնն ուրիշ կերպիւ չի կրնար պաշտպանուիլ բայց եթէ զՊուլկարիա և զբովանդակ Արեւելք տալով Ռուսիոյ, յայտնի է այդ ամբաստանութիւն Անգլիոյ դէմ։ Ցանկամ Անգլիոյ կը մնար խորհուրդ տալ Ալէքսանդր Իշխանին՝ հրաժարելու և պուլկար ժողովրդին՝ հպատակելու Զարին։ . . . Բայց եթէ որոշեալ չէ տակաւին որ Արեւելք համարէն ռուս սերբապետութեան ներքեւ իյնայ, ուրեմն անգլ. դործողութիւնն ի Պուլկարիա նպաստաւոր էր խաղաղութեան։ Միակ թերութիւնն այն է որ Անգլիա բաւական ոյժով չդործեց Պուլկարիոյ մէջ։ Անգլիա միայն մէկ զօրեղ մարդ ունէր Պալքանեան Թերակղզւոյն մէջ, «Դաղտնի վարկ» չունէր ի Կ. Պոլիս կամ ի Պուլկարիա։ Կ. Պոլսոյ Դեսպանասարքերդէն ի վեր, Անգլիա չանաց միայն համոզել Պուլկարներն որ հանդարտ կենան, միացեալ լինին իրենց մէջ, չվշտացնեն զՌուսիա կամ զԹուրքիա, և համերաշխութեամբ սպասեն լաւագոյն աւուրց։ Անշուշտ բացորոշապէս բան Պուլկարներուն ըսէ իւր բարոյական անկեցուցիչներէ մը ասելէ բան չի կրնար դալ երբեք։ Այս էր միթէ խանդարել Եւրոպիոյ խաղաղութիւնն։

«Իսկ Ռուսիա արամագրօրէն հակառակ քաղաքաղաքական սը տուեցաւ։ Ռուսաստաց մը չեմ եղած երբեք, և մեծաս դժկամակութեամբ կը յայտարարեմ համոզումս թէ, տարիներէ հետէ Ռուսիոյ քաղաքականութիւնն եղած էր՝ անիշխանութեան ենթարկել զՊուլկարիա և զԱրեւ. Ռումելի։ Ամեն մարդ կը տեսնէր թէ ռուս հիւպատոսաց դործողութիւնն այդ արդեան կը յանգէր։ բայց դժուար էր հաւատալ թէ ռուս կառավարութեան իսկ բուն դիտումը լինէր այդ։ Սակայն, Իշխանին փախցուելէ և Բաւլպարս զօրավարի պաշտօնը կը ցուցնին թէ այդ իսկ էր Ռուսիոյ դիտումը։ Տարիէ մ'ի վեր ռուս դործակալք ամեն տեղ էին, դաւեր կազմելով և կաշառելով ամեն կաշառելի մարդ։ կը քաջալերէին դրաց մէջ մատնութիւն և ապստամբութիւն, Իշխանը տապալելու և ամեն կառավարութիւն անհնար դործելու համար։

«Երբ ամեն ինչ պատրաստ էր, բրառնեցին փախցուցին Իշխանն։ Արդարեւ Պուլկարք խաղացին դերերը։ բայց անոնք ալ վարձատրեալ էին Ռուսիայէն, որ ջերմագէս կը պաշտպանէ զանոնք, որ հրապարակաւ հաւանեցաւ անոնց ըրածին։ Երկար ատենէ ի վեր պատրաստուած դաւ մ'էր այս, և եթէ Ռուսիա Պուլկարիոյ խաղաղութեան և հանդարտութեան փափաքող լինէր, նոր կառավարութիւն մը կը յարդարէր։ Բայց ինքն անիշխանութիւն միայն կ'ուզէր, և ամեն ինչ այնպէս կարգադրեց որ քաղաքային պատերազմ մը անխուսափելի դառնար։ Երկիրն եթէ ազատեցաւ, ռուս կուսակցութեան թուական տարկարութեան շնորհիւ էր։ Պուլկար ժողովուրդը բաւական զօրեղ և հաւատարիմ երեւցաւ՝ անյաղթ մնալու համար ռուս կուսակցութիւնը։

«Նոյն ոգւով կը շարունակուի Բաւլպարս զօրավարի պաշտօնը։ Նա չանաց յարուցանել արդի կառավարութեան դէմ ապստամբութիւն և քաղաքային պատերազմ, ռուս դրաւումն անխուսափելի ընելու համար։ Բոլոր հին պատմութիւնն է որ կը կրկնուի Պուլկարիոյ մէջ, աւելի բռնութեամբ և աւելի աճապարանօք։ Անգլիա հետամուտ եղաւ պուլկար ժողովրդեան բարեկամութեան։ Ռուսիա ամենայն ջանք ընելով՝ զանոնք ի հակառակ Անգլիոյ դարձուցանելու համար։ Ռուսիա ամենայն ջանք ընելով՝ զանոնք ի հակառակ Անգլիոյ դարձուցանելու համար։

—)(68)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՎԷՐՆ

ՔՍԱՆ ՀԱԶԱՐ ՓԱՐՍԱԽ

ԾՈՎԵՐՈՒՆ ՏԱԿ

ՊՕԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ՄԱՕՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԳԼՈՒԽ Գ.

ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎ.

Ցանկամ իւր կալչուն կամ թանձրամած նեարդերը միայն կը մնան, որոցմէ կը բաղկանայ սովորական սպունդն, որ չի կրպակ դոյն մը կ'առնու եւ այլ եւ այլ պիտոյից կը դործածուի իւր առաձգութեան, թափանցականութեան կամ թրջման դիմանալու ատիճանին համեմատ։

Այս պոլիպեանք՝ ժայռերուն, կակղամրթաց պատեաններուն եւ մինչեւ իսկ ծովային օձերու ծոցուններուն փակած էին։ Ամենափոքր սորերն ու խինները գրաւած էին, ոմանք տարածուելով, ոմանք ցցուելով կամ բուսածին կենդանատեսից պէս կախուելով։ Հաւկրցուցի Քոնսէյլ թէ սպունգներն երկու կերով կ'օրացուին, ձեռքով կամ քերիչ ուռկանով։ Առաջին կերպն, որոյ համար լուղոյներ դործածել հարկ կը լինի, լաւագոյն է, ման զի սպունգներուն հիւսքը չպատռելով՝ նոցա արժէքը կ'աւելցնէ։

Սպունգաց մօտ ամող ուրիշ կենդանատեսակաց մէջ նշանակութեան արժանի էին զեղատեսիլ ծովամայրերն։ Իսկ կակղամրթք կը ներկայանային այլազան կղմարներով, որք՝ ըստ Օրպիների՝ Կարմիր ծովուն յատուկ են, եւ սողունք Վէրմոս կոչուած կրայներով, որք առաղնարար եւ փոփուկ կերակուր մ'ընծայեցին մեր սեղանին։

Գալով ձկանց, բազմատեսակ էին եւ յանախ նշանաւոր։ Աւասիկ Նէֆիէ-էֆենդիներուն յայտնի հանդամները։ Կատուաձուկեր, որոց մէջ կային ձուաձեւ լիմաններ, աղիւսադոյն, վրան կապոյտ բիծերով եւ կրկին ատամնաւոր խայծոյներով. արծաթափայլ արնոներ, կիտուածուր պոչով արիդոններ. բոկատներ կամ երկու մեթր երկայնութեամբ լայն ատլանտներ, որք կը ծածանէին ջուրերուն մէջ. ատամնազարդ ալգոններ, տեսակ մ'ատճառուած, որք դեղագի կը մատնեան։ ուղղաբանակ ոստրակիմներ, որոց կուզը մէկ ու կէս ոտք երկայնութեամբ կոր խայծոցով մը կ'աւարտի. օխիտաներ, ճշմարիտ օձաձուկեր՝ արծաթադոյն պոչով, կապուտակ կրնակով, թխորակ եւ գծրեղր լանջով. փիլատներ, անուան տարմանէներու տեսակներ՝ ոսկեդոյն նեղ դիծերով եւ Ֆրանսական երեք գոյներով պնծաղարդ. ղեմի-դրաքիտներ՝ չորս ատանորդամեթր երկայնութեամբ. դեղեցիկ կարանիներ՝ եօթն միջատաս սեւ երիզներով, կապոյտ ու դեղին լոզաբաններով, եւ ոսկեդոյն ու արծաթադոյն թեւերով զարդարեալ. հաբիրատներ. դեղին գլխով ոսկեվառ խեցիներ. սկարոներ. լաբրոներ. բարիսաբրներ. խարակաձուկեր եւ այլ հաղար տեսակ ձուկեր, որք մեր արդէն պատրաստած ովկիանոներուն մէջ ալ կը դտնուին։

Փեռարար Ցին, Նէֆիէ-ա Կարմիր ծովուն ամենէն լայն մասին մէջ կը ծիրար, ընդ մէջ Սուաքինի, որ արեւմտեան ծովեզրին վրայ է, եւ Ֆոնֆուատի, որ արեւելեան ծովեզրին վրայ է, հարիւր ինսնուն մղոն տարածութիւն։

Նոյն օրը, միջօրէի զենութենէն յետոյ, Նեմոյ նաւապետ դարատուն եկաւ, ուր ես ալ կը դտնուէի։ Մէրաս դրի որ չմոռնամ նմա տալ իմ ինքնդ՝ մինչեւ որ իւր ապարդ դիտաւորութիւնները քիչ մը չմոռնամ։ Զիս տեսնելուն պէս քովս եկաւ եւ սիրալիր քաղցրութեամբ դանկի մը ասելով՝ ըսաւ ինձ.

«Է՛, պարո՛ն դասատու, այս Կարմիր ծովէն կ'սխարտիք։ Բան բաւականի դիտեցի՞ք սորա ծածկած հրաշալիքն, իւր ձուկերը, կենդանատեսակներն, սպունգի ածուներն եւ բոստի անտառները։ Նշմարեցի՞ք իւր եզերաց քաղաքներն։

—Այո՛, նաւապետ, պատասխանեցի, և Նէֆիէ-ա զանգիլատէս նպաստեց այդ ամեն դիտութեանց։ Արդարեւ հանճարեղ նաւ է։

—Այո՛, պարոն, հանճարեղ, յանդուգն եւ անվնաս։ Ո՛չ Կարմիր ծովուն ահեղ մրրիկներէն կը վախնայ, ո՛չ նոյա հոսանքէն, ո՛չ խութերէն։

—Յիրաւի, ըսի, այս ծով ամենադէշերն մին համարուած է, եւ եթէ չեմ սխալիր, յոյժ չարաչուք համաւ մ'ունէր հիներուն օրով։

—Այո՛, չարաչուք, պարոն Արոնաքս։ Ցոյն եւ Լատին վիպագիրք կը պարաւեն զայն, եւ Սարաքան կ'ըսէ թէ մասնաւորապէս դժնդակ է տարեկան հովերուն եւ անձրեւաց եղանակին մէջ։ Իրրեւ արաբացին, որ Քորանի ծոց անուամբ կը նկարագրէ զայն, կը պատմէ թէ չատ նաւեր կը կործանին նորա ահագնայ խրուսներուն վրայ, եւ ոչ ոք կ'ելնէ նաւարկել դիշերայն։ Սասկալի մրրկաց ենթակայ ծով մ'է, կ'ըսէ, հիւրասեաց կղզիներով, եւ որ զլաբան մը չունի» ո՛չ իւր խորոց մէջ, եւ ո՛չ վրան։ Արդարեւ այս է նաեւ Արիանոսի, Աղաթարկիդէսի և Արաեմիդորի կարծիքն։

—Յայտնի կը տեսնուի որ այդ պատմագիրք նաւարկած չեն Նէֆիէ-ա մէջ։

—Անշուշտ, պատասխանեց նաւապետը ժպտելով, եւ այս մասին նորերն ալ հիներէն աւելի յառաջացած չեն։ Բաղում դաներ պէտք եղան ջրդին մեքենական ուժը դտնելու համար։ Ով դիտէ թէ ասկից հարիւր տարի յետոյ նոր Նէֆիէ-ա՞ալ պիտի կրնայ տեսնուիլ։ Յառաջդիմութիւնը յոյժ յարէ են, պարո՛ն Արոնաքս։

—Ճշմարիտ է, պատասխանեցի, ձեր նաւը մէկ դար, թերեւս քանի մը դար կը կանխէ իւր ժամանակին վրայ։ Որչափ ցաւալի է որ այսպիսի դաղտնիք մը պիտի մեռնի իւր հնարչին հետ։»

Նեմոյ նաւապետ չպատասխանեց։ Քանի մը վայրկեան լուռ կենալէ յետոյ ըսաւ.

«Հին պատմագրաց կարծիքը կը յիշիք ու դեղին լոզաբաններով, եւ ոսկեդոյն ու արծաթադոյն թեւերով զարդարեալ։ հաբիրատներ. դեղին գլխով ոսկեվառ խեցիներ. սկարոներ. լաբրոներ. բարիսաբրներ. խարակաձուկեր եւ այլ հաղար տեսակ ձուկեր, որք մեր արդէն պատրաստած ովկիանոներուն մէջ ալ կը դտնուին։

Փեռարար Ցին, Նէֆիէ-ա Կարմիր ծովուն ամենէն լայն մասին մէջ կը ծիրար, ընդ մէջ Սուաքինի, որ արեւմտեան ծովեզրին վրայ է, եւ Ֆոնֆուատի, որ արեւելեան ծովեզրին վրայ է, հարիւր ինսնուն մղոն տարածութիւն։

Նոյն օրը, միջօրէի զենութենէն յետոյ, Նեմոյ նաւապետ դարատուն եկաւ, ուր ես ալ կը դտնուէի։ Մէրաս դրի որ չմոռնամ նմա տալ իմ ինքնդ՝ մինչեւ որ իւր ապարդ դիտաւորութիւնները քիչ մը չմոռնամ։ Զիս տեսնելուն պէս քովս եկաւ եւ սիրալիր քաղցրութեամբ դանկի մը ասելով՝ ըսաւ ինձ.

«Է՛, պարո՛ն դասատու, այս Կարմիր ծովէն կ'սխարտիք։ Բան բաւականի դիտեցի՞ք սորա ծածկած հրաշալիքն, իւր ձուկերը, կենդանատեսակներն, սպունգի ածուներն եւ բոստի անտառները։ Նշմարեցի՞ք իւր եզերաց քաղաքներն։

—Այո՛, նաւապետ, պատասխանեցի, և Նէֆիէ-ա զանգիլատէս նպաստեց այդ ամեն դիտութեանց։ Արդարեւ հանճարեղ նաւ է։

—Այո՛, պարոն, հանճարեղ, յանդուգն եւ անվնաս։ Ո՛չ Կարմիր ծովուն ահեղ մրրիկներէն կը վախնայ, ո՛չ նոյա հոսանքէն, ո՛չ խութերէն։

—Յիրաւի, ըսի, այս ծով ամենադէշերն մին համարուած է, եւ եթէ չեմ սխալիր, յոյժ չարաչուք համաւ մ'ունէր հիներուն օրով։

—Այո՛, չարաչուք, պարոն Արոնաքս։ Ցոյն եւ Լատին վիպագիրք կը պարաւեն զայն, եւ Սարաքան կ'ըսէ թէ մասնաւորապէս դժնդակ է տարեկան հովերուն եւ անձրեւաց եղանակին մէջ։ Իրրեւ արաբացին, որ Քորանի ծոց անուամբ կը նկարագրէ զայն, կը պատմէ թէ չատ նաւեր կը կործանին նորա ահագնայ խրուսներուն վրայ, եւ ոչ ոք կ'ելնէ նաւարկել դիշերայն։ Սասկալի մրրկաց ենթակայ ծով մ'է, կ'ըսէ, հիւրասեաց կղզիներով, եւ որ զլաբան մը չունի» ո՛չ իւր խորոց մէջ, եւ ո՛չ վրան։ Արդարեւ այս է նաեւ Արիանոսի, Աղաթարկիդէսի և Արաեմիդորի կարծիքն։

—Յայտնի կը տեսնուի որ այդ պատմագիրք նաւարկած չեն Նէֆիէ-ա մէջ։

—Անշուշտ, պատասխանեց նաւապետը ժպտելով, եւ այս մասին նորերն ալ հիներէն աւելի յառաջացած չեն։ Բաղում դաներ պէտք եղան ջրդին մեքենական ուժը դտնելու համար։ Ով դիտէ թէ ասկից հարիւր տարի յետոյ նոր Նէֆիէ-ա՞ալ պիտի կրնայ տեսնուիլ։ Յառաջդիմութիւնը յոյժ յարէ են, պարո՛ն Արոնաքս։

—Ճշմարիտ է, պատասխանեցի, ձեր նաւը մէկ դար, թերեւս քանի մը դար կը կանխէ իւր ժամանակին վրայ։ Որչափ ցաւալի է որ այսպիսի դաղտնիք մը պիտի մեռնի իւր հնարչին հետ։»

Նեմոյ նաւապետ չպատասխանեց։ Քանի մը վայրկեան լուռ կենալէ յետոյ ըսաւ.

«Հին պատմագրաց կարծիքը կը յիշիք ու դեղին լոզաբաններով, եւ ոսկեդոյն ու արծաթադոյն թեւերով զարդարեալ։ հաբիրատներ. դեղին գլխով ոսկեվառ խեցիներ. սկարոներ. լաբրոներ. բարիսաբրներ. խարակաձուկեր եւ այլ հաղար տեսակ ձուկեր, որ

դաւաճման ու զարգացման։ Ռուսիոյ գործողութիւնը կ'աւելէ զՊուլկարիա, կը վհատեցնէ և կը ստորնացնէ պուլկար ժողովուրդն։ Անգլիա կը յուսար թէ միացեալ և բարգաւաճ Պուլկարիա մը ճամբայ պիտի բանար Պալքանեան Պետութեանց Դաշնակցութեան, խաղաղութեան և անկախութեան։ Ռուսիա կը յուսայ թէ պուլկարական անիշխանութիւնը ճամբայ պիտի բանայ ռուսական նոր գրաւմանց ու տիրապետութեանց։

«Կ'ընդունինք ուրեմն թէ ցայսվայր Անգլիա անյաղող եղած է Պալքանեան Թերակղզւոյն մէջ, և Ռուսիա յաջողած է։ Արդ, ինչերն այն է թէ, Ռուսիոյ այս յաջողութեամբ խանդաւառեցա՞ թէ վերահաստատեցա Եւրոպիոյ խաղաղութիւնն։ Եթէ Թուրքիա զինուորական պատրաստութիւններ կը կատարէ յԵւրոպա և յԱրմենիա, այն պատճառաւ չէ թէ Անգլիա վրդոված է խաղաղութիւնն։ Եթէ Աւստրիա կը [illegible] և Հռոմն աչխարհ կը վախնայ թէ դարման պատերազմ տեղի պիտի ունենայ, յանցանքն Անգլիոյ չէ։ Ռուսիա ամեն կողմ իւր խօսքը քաշեցուց։ Արդիւնքն Արեւելեան Ռումելիոյ և Պուլկարիոյ միացումն ընդունօրինութեամբ Ալէքսանդր Իշխանի։ Նոյն ինքն Իշխանը մէջ տեղն վերուցխռովութիւններ յառաջ բերաւ Պուլկարիոյ մէջ և մեծ ազդեցութիւն ունի ատ—և սակայն, Եւրոպիոյ խաղաղութիւնը չէ ապահովեալ։ Գիտի որ անեցան Ռուսիոյ յաջողութիւնը, անեցաւ նաեւ ընդհանուր պատերազմի վտանգն։ Եթէ ռուսական յաջողուածքը չարունակեն, պատերազմ ստոյգ է։ Եթէ Կ. Պոլսոյ Դեսպանախորհրդոյն մէջ իսկ Ռուսիոյ ուղածն ընդունուեր, արդէն պատերազմն սկսած պիտի լիներ։ զի թէև աչխարհ ծաղրէ Պուլկարներն, հարկ է գիտնալ թէ անոնք հաստատամիտ և յամառ ցեղ մ'են, որ իւր արժէքը զիտեու զօրութեամբ ալ ցուցած է, և անցեալ տարի եւս, ինչպէս այս տարի, ամենայն ազդութեամբ պիտի պաշտպաներ իւր իրաւունքներ։ Պուլկարը կարելի է որ յաւիժամ չանչնչանէին, կամ չանչնչանէն այսուհետեւ ալ։ Բայց Պուլկարաց չանչնչանումը չպիտի ծառայէ խաղաղութեան կամ Թուրքիոյ շահուն։» (*)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ա.ՖԻՌՆ–ԴԱՐԱՀԻՍԱՐԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ԾԱՌՈՒԳԵԱԼ ԻՆԴԻՐԸ

Ա.ֆիռն–Դարահիսարի առաջնորդական ծառուցեալ ինդիրը փակուած կը համարուի։ Ազգ. Պատրիարքարանն, և պատասխանի Ա.ֆիռն–Դարահիսարցոց հանրագրոյն որ կը գանգատէր Դերձակեան Դէորդ եպիսկ.ի թոյլ պաշտօնավարութեան դէմ, յորդորանաց դիր մը զրկեր է տեղւոյն Թաղ. Խորհրդին, խրատելով գոհ լինել իրենց առաջնորդէն, մանաւանդ թէ դնահատել նորա խաղաղասէր պաշտօնավարութիւնն։ Ա.յս յորդորանաց դրոյն վրայ, հանրագրին առաջարդը ձեռնպահ մնացեր են և չեն հետամտիր աւելի առաջ տանիլ իրենց դանգատն։ Ա.յսու հանդերձ ժողովրդեան մէջ խուլ դժգոհութիւն մը կայ թէ Սահմանադրութեան նշանախեցն անդամ գոյութիւն չունի Ա.ֆիռն Դարահիսար, ուր բնակ կազմուած չեն ո՛չ դատական ժողով, ո՛չ կրօնական ժողով, ո՛չ ուսումնական խորհուրդ։

Վիեննայի Մխիթարեան Միաբանիներէն Հ. Յովհաննէս Վ. Թումայեան, ընդհանուր քարտուղար յիշեալ Միաբանութեան, այսօր մայրաքաղաքս հասաւ, ուր քանի մը չաբաթ մնալէ յետոյ պիտի վերադառնայ վանքն, ներկայ գտնուելու Նորընծիր արքասայր Հ. Ա.յտընեանի եպիսկոպոսական ասոյեանի բարձրացման հանդիսին։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐ ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ գերմանական կառավարութեան ընդհանուր արարողապետ Տ'Ալվենսլեբէն կոմսին։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ նոյն կառավարութեան Արտաքին գործոց Նախարարութեան արարողապետի օգնականին և զինուորական արարողապետին։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Սելանիկի ոստիկանութեան հրամանատար Նէճիպ պէյի։

Օսմանիէի և Մէճիտիէի այլևայլ կարգի պատուանշանք տրուեցան ֆիզիքական Բանէ լրագրոյն գլխաւոր խմբագրաց։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Թէոդոսիոս Շերբէի ժողովոյ անդամ Հաճի Մէհմէտ Թէվֆիկ էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Վեհ. Սուլթանի բարձր նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովոյ քարտուղար և Ներքին գործոց նախարարութեան Թղթակցութեանց դիւանի առաջին բարտուղար Թահսին պէյի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ արքունի կալուածոց և չինութեանց ճարտարապետ Ցիդրան էֆէնտիի։

Սանիյէի երկրորդ ատիճան տրուեցաւ Պիզալի հաշուակալ Նէյզալ էֆէնտիի։

Սալիսէի ատիճան՝ Սպարապետի Դրան հետ առևտուր ընող վաճառականներէն Սիմիոնեանի էֆէնտիի։

Վեհ. Սուլթանը Ֆէրիդութեան ատիճան չնորհեց Ոստիկանութեան ժանտարմաներու դիւանի Նախագահ Միրլիվա Մուսթաֆա Շէվքէթ փաշայի որ Սպարապետութեան հետուտակ զօրաց ճիւղին Նախագահ անուանեցաւ։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԴՈՐԵՐ

Ռուսական նաւատորմէն երկու մարտանաւը Վառնայի առջեւ հասած են այս պահուս, ըստ խնդրանաց տեղւոյն հիւպատոսին որ ռուս հպատակաց պաշտպանութեան համար այս միջոցը խնդրած էր իւր կառավարութենէն։

Կ'ենթադրուի թէ զինուորական դաւադրութիւնն, որ ինչպէս Հաւոլի հեռագիր մը ծանոյց երեկ, Լոմ-Բալանքայի մէջ երեւան հանուեր է ընդդէմ Թնամակալութեան, Վխինի մէջ նիւթուած լինի ուր 10,000 զօրաց բանակ մը կայ ընդ հրամանատարութեամբ տեղական Լիւպոնքիի՝ որ բարեկամ է Ֆիլօֆ գնդապետին որ վերջերս ձերբակալեցաւ ի Ռուսճուք, հրամանաւ Պ. Պ. Մուգրուրոնի և Նիքոլայիէֆի։ Լոմ-Բալանքայի մէջ հաղիւ երեք հարիւր հոգւոյ զօրադունդ մը կայ։ Արդէն կատարեալ անկարգապահութիւն կը տիրէ Պուլկարիոյ բոլոր զօրանանաց մէջ։ Շուտիյի զօրադունդն ըստ հաճոյս կը գործէ Քաւլարաս օրավարի պատոյին և վեր և կերպով մ'անկախ է Սոֆիայէն, իւր հրամանատարը յայտարարած լինելով թէ ոչ ուզեր պիտի հնազանդին մինչեւ որ Ռուսիոյ հետ յարաբերութիւնք գոհացուցիչ վիճակ մը չստանան։ Նմանապէս ի Ռուսճուք, Վառնա և այլ կողմեր, բաժանում կը տիրէ սպայից միջեւ և ծանր անկարգութիւնք կը վախցուին։ Նոյնպէս եւ յայտկոյս Պալքանաց ուր պատոյս մ'ընելու երեր է պատերազմական նախարար Նիքոլայիէֆ գնդապետն, հսկելու համար որ զինուորական կարգապահութիւնը չխանգարի եւ դաւադրութիւնք չնիւթուին։

Զինուորական այս անկարգութիւնը, կ'ըսէ Մէնիշօ-սոյն տեղեկութիւններն հաղորդելէ յետոյ, ծանր մտահոգութիւններ կը պատճառէ։ Մեծ Տէրութեանց շատերն համամիտ են այժմ թէ, ինչ որ ալ լինի քաղաքական արդի տագնապին ելքն, հարկ անհրաժեշտ է պուլկարական բանակին հրամանատարութիւնն յանձնել բարձրատիճան օտար սպայից։ Ա.յս կերպով միայն կարելի է վերջացուցնել Պալքաններու մէջ տիրող յեղափոխական չարժումն, եթէ կանոնաւոր դրաւում մը տեղի չունենայ։

Սոֆիայի ռուսական դործակատար Պ. Նէրլիւսոֆ, Քաւլարաս զօրավարի մեկնումէն յետոյ, նոր ծանուցագիր մը տալով պուլկար կառավարութեան, յիշեցուցեր է Ռուսիոյ նախկին յայտարարութիւնը, թէ Զարին կառավարութիւնն որոշած է իւր չեղեալ նեատեղ Սպրանսիէի կողմէ տրուելիք զրաչուններն և մերժել զանոնք։

Պուլկարական գործոց արդի վիճակին վրայ, Ռուսիա նոր ծանուցագիր մ'ուղղեր է Պերլինի Դաշնագիրն ստորագրող Տէրութեանց։

ԹՈՒՐՔՕ-ՍԵՐԲԻԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Բան հրաւերի հանրագուտ չինութեանց նախարարութեան, Թուրքօ-սերբիական երկաթուղւոյ վերաբերեալ խնդիրները քննելու պաշտօնով կազմեալ խառն յանձնախումբ իւր առաջին նիստը կ'ընէ այսօր յիշեալ պաշտօնատան մէջ։ Ա.յս յանձնաժողովոյն մէջ, կայս. կառավարութեան պատուիրակներն են՝ հանրագուտ չինութեանց նախարարութեան խորհրդական Սիպալդ էֆէնտի, կամրջոց և խրճուղեաց տնօրէն Պ. Կալան և Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդականներէն Նորատունկեան Գաբրիել էֆէնտի։ Իսկ սերբական պատուիրակներն են Պ. Պ. Ռիխտէր և Բէդրովիչ։

Վիեննայի մէջ չորից պատուիրակաց կողմէ կնքեալ պայմանագրոյն համեմատ, այն տեսութիւնը որոց երկաթուղիք պիտի միացուին, պարտին իրենց մէջ համաձայնիլ միացման գծերուն վրայ մաքառանց, թղթատարութեան, հեռագրաց և ոստիկանական հսկողութեան մասին։ Ա.յդ տեսութիւնը պարտին միանգամայն համաձայնիլ սա կէտին վրայ թէ առանձի՞ն կայարաններ պիտի ունենան թէ խառն։

Ա.յս տրամադրութեանց համաձայն է ահա որ Թուրքիա և Սերբիա անուանած են իրենց պատուիրակներն որք պիտի կարդադրեն վերոյիշեալ խնդիրները։

ԽԻՏՈՎԷՐՏԻ Է.ՖԷ.Ի ԴՈՍՏ

Սոյն դատին վճռաբանութիւնը փակեալ հրատարակեցան երէկուան նստին մէջ։ Ցետ ընթերցման նախորդ նստի տառնագրութեան, Վսեմ. Նախագահ Ցովհաննէս էֆ. Սուրէնեան հրաւիրեց զԷնդհ. Դատախազն Ա.ռևտր. Վերաքննիչ Ատենն իւր խորհրդածութիւնն հաղորդել Ատենի, ինչպէս որոշուած էր նախորդ նստին մէջ։ Վսեմ. Խալիտ պէյ, որ այս անդամ անձամբ բազմած էր իւր տեղն,—փոխանակ իւր օգնական Ձէմալ պէյի, որ դատին ընկղբէն ի վեր կը հետեւէր դատավարութեանց,—խօսք առնելով ըսաւ թէ սոյն դատին պարագաներուն մէջ երկու կէտեր կան միայն որք օրինական տեսակէտով կարեւորութիւն ունին։ Ասոնցմէ մին է խնդրոյ նիւթ եղող մապպանային իսկապէս գողութեան ուանդեռսորման կէտն, որոյ մասին, իբր խարդախութեան (սախիթեթարլէք) պարագայ մը, հարկ կը տեսնէ քեռթիպ Շերբէի էֆէնտիի և ընդօրինակող Ատուբ էֆէնտիի ի դատարան կոչուիլն ու հարցաքննուիլն։ Ուստի նախ այս կէտի մասին դատարանին որոշումը խնդրեց և հարկ չտեսաւ բացատրել երկրորդ կէտն, զոր չծանոյց իսկ։ Թէվֆիկ էֆ. պատասխանեց առ այս, թէ վիճաբանութիւնը արդէն անցեալ նստին փակեալ լինելով, այս խնդրոյն քննութեան վերաբերեալ ձեռնարկելն օրինաց հակառակ է, մանաւանդ որ, ինքն արդէն մապպանի մասին ըստ յայտնութեանը մէջոցին բացարձակապէս յայտարարած էր որ եթէ Շերբրլի էֆ. և այլք նոյն օր չհրաւիրուին ի դատարան ու չհարցաքննուին, ամենեւին ինք չպիտի ընդունի որ և է քննութիւն այդ մապպանի մասին։ Թէվֆիկ յայտնութեանը մէջոցին բացարձակապէս յայտարարած էր որ եթէ Շերբրլի էֆ. և այլք նոյն օր չհրաւիրուին ի դատարան ու չհարցաքննուին, ամենեւին ինք չպիտի ընդունի որ և է քննութիւն այդ մապպանի մասին։ Թէվֆիկ էֆ. դիտել տուաւ նաեւ թէ արդէն Ատենն այս մասին իւր Բ. նստին մէջ տուած որոշմամբն իւր ձեռնհասութիւնն դուրս նկատեց Շերբրլի էֆ.ի և այլոց հարցաքննութիւնն, ուստի, յարեց, Ընդհ. Դատախազ պէյի պահանջումը կը հակառակի այդ որոշման։ Վսեմ. Նախագահն ըսաւ, թէ արդէն Ատենին վճռադրոյ մը խմբագրութեան ենչպէս նաեւ Շերբրլի էֆ.ի եւ այլոց հարցաքննութեան պէտքին պարագայից վրայ, և հարցուց թէ երկու կողմանք ունի՞ն ինչ աւելցնելու իրենց նախորդ յայտարարութեանց վրայ։

Երկու կողմանց բացասական պատասխանին վրայ, վիճաբանութիւնը փակեալ հրատարակեցան, և որոշման համար խորհրդակցութիւնը ուրիշ նստի մը թողուեցան։ Ատենն, որ բացուած էր եօթը քառասուն վայրկեան անցած, փակեցաւ ուրեմն։

Ա.Ռ.Ո.Դ.ԶԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Առողջապահական Վարչութիւնն հետեւեալ շրջաբերական հեռագիրն ուղղեց երէկ առողջապահական կայարանաց։

«Որոշմամբ Խորհրդոյս, ճիպարլթաբէն եկող նաւերը բժշկական քննութեան մը պիտի ենթարկուին օսմանեան այն նաւահանգիստներուն մէջ ուր առողջապահական բժիշկ կը դտնուի։ Ա.յն տնօրինութիւն գործադրելի է ներկայիս ընդունելութեան թուականէն սկսեալ ցնոր տնօրինութիւն։»

15/27 հոկտ. 1886

ՍԸՐ Ռ. ՀՈՒԱՅԹ

Անգլ. դեսպան Սըր Ռիչարտ Հուայթ ընկերակցութեամբ առաջին թարգման Սըր Ա. Սանտիսընի երեքշաբթի, միջօրէին, Արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշայի ապարանքն երթալով, Ն. Վսեմութեան մատոյց իւր յանձնարարագրոյ պատճէնն եւ խնդրեց որ հաճի յանուն իւր հանդիսաւոր ունկընդրութիւն մը խնդրել Վեհ. Սուլթանէն։

Սըր Ռիչարտ Հուայթ «լիազօր յատուկ պատուիրակի եւ առժամեայ արտասովոր դեսպանի» տիտղոսը կը կրէ։

Վեհ. Սուլթանի թիկնապահ Զիւրիւք Սուլու Ալի փաշա արձակուրդով Տրապիզոն ուղեւորեցաւ երէկ։

Բէժիի Վարչական ժողովն երէկ յարտասովոր նիստ գումարելով շնորհակալութեան ուղերձ մը պատրաստեց որ պիտի մատուցուի Վեհ. Սուլթանին։ Ա.յս շնորհակալութեան առիթ տուած է, ինչպէս արդէն ծանուցինք, կայսերական այն իրատէն, որով համեմատ գաւառական իշխանութիւնք ամեն կերպիւ ձեռնտու պիտի լինին Բէժիի գործառնութեանց։

Վեհ. Սուլթանն հրամայեաց, Ափրիկեան Տրիպոլսոյ զինուորական հրամանատար Ֆէրիզ Հասան Խոպա փաշայի ամսաթոշակին վրայ 40 ոսկւոյ յաւելումմ'ելաւ։

Թաշէի տիրոջ որդի Պ. Ուղղէր իւր Տիկնոջ հետ Պրուսա ուղեւորեցաւ։ պատոյս մ'ընելու։

Վերաբննիչ ատենի առաջին նախագահ Վասրի էֆէնտի հրաւիրելով Վերաբննիչ դատարանաց նախագահներն՝ Հիւսէյին Համիտ պէյ, Սուրէնեան Ցովհաննէս էֆէնտի, Մաղհար էֆէնտի և Հիւսէյին Բիւրտի էֆէնտի, Վերաքննիչ ատեանները անդամաց փոփոխութեան ձեւին վրայ խորհրդակցութիւն մ'ունեցան անոնց հետ եւ արդիւնքն հաղորդեց Դատական Նախարարութեան։

Աւստրիական ընդհ. հիւպատոս Պարոն Հան որ արձակուրդով Եւրոպա կը դտնուէր, մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

Անգլ. դեսպանատան նախկին դիւանապետ Բիլլանի կոմսն երէկ առաւօտ մեռաւ Բերայի մէջ, ի հասակի 84 ամաց։ Հանգուցեալը կէս դարէ աւելի ժամանակ ծառայած էր իւր կառավարութեան եւ շրջէ տասն տարիէ հետէ հանգստեան թոշակ կ'ստանար։

Պ. Պ. Ճօզէֆ Զէմպրիէն եւ Լօսըն նախընթաց օր ընտանեօք Պոլսոյ Շուքան երթալով, չբնեցան ամեն կողմ եւ արեւելեան բաղմութիւն նիւթեր գտնելն։

Ֆրանսացի համբաւաւոր արձանագործ եւ գեղարուեստից Կաճառի անդամ Պ. Կիլեսմ որ Աթէնք այցելած էր, մայրաքաղաքս եկաւ, և Բերա, «Օդէլ որ Պիղանս»ի պանդոկն օթեւանեցաւ։

Ոստիկանութիւնը կը ծանուցանէ թէ Տէլիքմէն Խանէն դուցուած դոնօլիներէն հաղար հատ ևս դտնուած են որք վաճառուած էին դարձեալ ձեռամբ Ալէքսօ Մանէթօլի որկսկողութեան ներքեւ կը դտնուի, այս գործոյն մէջ մասնակցութիւն ունեցած լինելու կասկածանօք։

Անգլ. դեսպանատան պահակ Իսմէթն չոգենաւն երէկ առաւօտ Պոլսոյ նաւահանգիստը մտաւ եւ ուղղակի թերանէ տարուեցաւ պէտք եղած նորոգութիւնները կրելու համար։

Պուլկարիայէն իսլամ դաղթականաց վաթսունեւ ութն ընտանիք երէկ ցամաքի ճանրով Թրնովայէն մայրաքաղաքս հասան և Պրուսա դրկուեցան անդրանկութիւն հատատելու համար։

Պօսնիոյ մէջ հնոտախ ծագած լինելուն պատճառաւ, Բարձր Մեծ-Եպարքոսը պաշտօնագիր մ'ուղղելով հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան հրամայեց նմա հրաւիրել արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութիւնը պէտք եղած հրամանները զրկել ի Միտրովիցա որպէս զի Սեպտեմբի երեսուն հատ մէկ ուղեւորի թղթատարի այդ կայարանն մեկնիլ եթէ չիրանց բժշկական վկայագիր մը ցոյց տալ։

Եպարքոսական հրամանն անմիջապէս հաղորդուեցաւ երկաթուղեաց տնօրինութեան։

Կը լսենք թէ Նեստիֆեան խանի մէջ երկար ժամանակէ հետէ գոց մնացած սենեակներն մէջ ապրիլ առաջ մեծաքանակ չուանաց գտնուած էր, որուն մեծ մասը գողցած լինելն յայտնուելով, ոստիկանութիւնը խուզարկութիւններ կը կատարէր Արդ, սոյն գողութեան համար երեսունի չափ կասկածելի անձինք ձերբակալուած են որոց դատաստանը պիտի տեսնուի ի մօտոյ։

Ցիշեալ չուխանները՝ Եմնական նախարարութեան և ռուսահպատակ Մուրատեան Պօղոս ազայի միջեւ անհամաձայնութեան առարկայ եղած լինելով, դրուած էին Եուսուֆեան խանին մէջ։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԷՖԷՆԴԻՆԵՐՈՒ ՁԻՋՄԷՆԵՑԱՆՆԵՐԸ

Մեծ. Ատենապետ Էֆ. Արեւ. Ռուսումնասիրաց Ընկ. ի Սէօլէօգ.—Սեպտ. 4ի թղթատարական տուներնիս կը հաստատենք, որուն պատասխանը տալու չբարեհաճեցաք մինչեւ ցայսօր։ Թէ որ մինչեւ ասոյս վերջը պարտ ու պատշաճ պատասխան չստանանք, պիտի դադրեցնենք թերթերու առաքումը, և տարբեր միջոցներով պիտի ջանանք դանձել մեր պահանջը։

Մեծ. Ատենապետ էֆ. Ուսումնասիրաց Ընկ. իմ պարարտ.—կը հաստատենք 6 մայիս թուականի մեր դրութիւնը։ Կարդացէք վերեւի պատասխանը։

Տ. Կ. Ց. Եէնի չէ հիր.—կարդացէք վերեւի պատասխանը։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Ա.ԺԱՆՆ ՀԱՎԱՍ

Լոնտոն, 17 հոկտ.

Բարեյուսոյ Գլխէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ 10,000 Բոնտօ արշաւեր են անդլիական հողին վրայ և թէ կացութիւնը տագնապալի է։

ԴՐՈՒՄԱԳՈՅՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Գալաթիա, 16 հոկտ.

ԸՆԹԱՑՔ ԹՈՒՈՒՆՆԱԿԱՆՈՑ

Սիս-Լիմանայի վրայ պանդարի)	110 1/2
» » » (վճռական)	110 1/8
» Բարիլի » (պանդարի)	22 87 1/2
» » » (վճռական)	22 95

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԱԳԱԾՊՈՅ

Օսմանեան Քօնսոլիտ

	Դահեկան
Երեկ երեկոյ գոց. (Մինչ. D. Ռերդ Գ. Կ	13 8
Գրաստային գոցուելէն վերջը »	13 4
Ռերդի մէջ »	— —
Ռաւաւուան բացուեցաւ »	13 6
Բարձրագոյն գին »	13 6
Նուազագոյն »	13 5
Կէս օրին	13 5 1/2

ԻՍԹԻԴՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երեկ երեկոյ	32 24
Այս առաւօտ	32 20
Կէս օր	32 22
Փոխառութիւն 1858)	
» 1862)	22 20
» 1860)	
» 1863) Բ.	14 10
» 1872)	
» 1865)	
» 1869) Գ. »	13 6
» 1873)	

ԻՍՆԻՖԷԷ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երեկ իրիկուն գոցուեցաւ	84
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. Կ.	84 20
Կէս օրին	84 20

ԲԱՆԿՆՏՈՒՄՈՒԹ

Յօրինէ Ֆէնէրալ Գ. Կ. Ռէդ.Լ.Ր.	3	12
Բրէտի Ֆէնէրալ Գ. Կ. Ռաբ. »	5	20
Պանք ազ Ֆրանս » »	4	35
Լոնտոն Հանձնէ է վարէօր » »	3	15
Ամսական » »	282	1/2
Ռուսիոյի երկաթուղի ֆր	33	7/8
Պլիկասիոն ազ Բրիտորիթէ »	—	
Սամսեթուղի Լաուրիսի »	72	

Ընթացք դրամոց

Ռուսական ոսկի ղրշ.	100	
20 ֆրանկնոց »	87	31
Ռեդիկամ ոսկի »	110	18
Բ.Ղ. Իմպերիալ »	90	10
Ժամիմիզ »	51	15
Խուպլի Թեմեթագրամ »	9	47
» արծաթ »	88	25
Ֆիորին »	8	32
Մէճ. արծ. (ասարք.) »	107	37
Վենոնոց »	102	30
Հիմգնոց »	102	10
Ռեթ գիկ »	98	
Թաս-Իլ »	15	25

ՍԻՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լուսաւ., 27 Հոկտեմբեր, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Ռեդ. քանոնիւռ	100 15/16
Ռաշ. » Սերի Դ. բացուեցաւ	13 13/16
» » » գոցուեցաւ	13 3/4
» » » Ա.	22 3/4
» » » Բ.	14 1/4
» » » Գ.	13 3/4
Օթման 1871	72
Փոխառութիւն 1877	84
Պանք Օթման	10 1/8
Ռուսական փոխառ. 1873	97 7/8
Եգիպտական միացեալ (Իսմիթիէ)	76 7/8
» առանձն. (բրիմիլէթիէ)	95 1/4
Ցայրա Սանիէ	72 5/8
Ցօմանիալ (փոխառ. Լոչիլա)	96 1/2
Հունգարական պարատեղի 4 0/0	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վ. ԻԷՆՆԱ, 27 Հոկտեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 40
Օսմանեան երկաթուղի	16 20

Բարիզ, 27 Հոկտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	110	47 1/2
» » 3 0/0	82	65
Օսմանեան քանսոլիտ Սերի Դ. բացուեցաւ	14	
» » » գոցուեցաւ	13	92 1/2
» » Սերի Բ.	14	35
» » Գ.	13	90
Օսմանեան երկաթուղի	33	75
» Բէյրի բանկիզուղի	—	—
Զանք Օթման	506	25
Երբեան Լիմիթէ	578	75
» Ֆոնսիէ	1413	75
Համիտիէան Լիմիթէ	1270	
Լուէզի Ջրանցք	2083	75
Ռուսական 5 0/0 1877ի	101	1/2
Իտալական Ռանթ	101	22 1/2
Եգիպտական միացեալ	389	37 1/2
Սպանիական (արտաքին)	63	3/4
Բրիորիթէ Թիւրք	348	75
0/0 Հելլինական	297	50
Լէք Լոնտոնի վրայ	25	34

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 27 Հոկտեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	— —
Օսմանեան քանսոլիտ Սերի Դ	13 95
Եգիպտական	388 75

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ 1889ի

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

Ա.ՅՑԵԼՈՒԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Յօդուած 1.—1889 Մարտ 1ին, դործաւորներ և արհեստաւորներ իրենց մէջ միանալով, Թուրքիի Յուսահանդէսին այցելող դործաւորաց Նախաձեռնութեամբ մի ընկերութիւն կազմած են Ֆիլադէլֆիայի մէջ, 1889ի Փարիզի մէջ լինելիք Միջազգային Յուսահանդէսին այցելելու Նպատակով։

Յօդ. 2.—Ա.յս ընկերութեան մասնակցելու խնդրագիրները պէտք է որ առաքուած լինին երկու ընկերներէ եւ խնդրարկուէն, որ մի եւ նոյն ժամանակ պէտք է որ ընդունի առաջադրուած կանոնները։ 1888 դեկտ. 31էն յետոյ այլ ևս անդամ չընդունուիր։

Յօդ. 3.— Գործաւորաց փոխադրած օգնութեան ընկերութիւնները և արհեստական ընկերութիւնները իրաւունք ունին իրենց անդամներէ մէկը կամ մի քանին իրը ընկեր ներկայացուցնել, պայմանով որ ընդունին այս կանոնները։

Յօդ. 4.—Ընկերները իրենց անուն արձանագրուած առնն, «մէկ ֆրանգ» ընդունելութեան տուրք կը վճարեն, ընկերութեան հիմնադրական և վարչական ծախքերուն նպաստելու համար։ Ամէկ զատ պիտի վճարեն «չարաթական տուրք մէկ ֆրանգ», սկսեալ 1889ի մարտ ամսոյ առաջին չարաթէն մինչև 1890ի յուլիս ամսոյ վերջին չարաթը։ Ամենը որ ուշ կ'անդամակցին, պէտք է որ անցած բոլոր չարաթական տուրքերը վճարեն իրենց տոկոսներով հանդերձ որպէս զի միւս ընկերակիցներուն հաւասար վիճակ ունենան։

Յօդ. 5.—Հինգ չարաթ չարունակ իւր տուրքը չվճարող ընկերի անունը կը ջնջուի ցանկէն և կը կորսնցունէ իւր ընկերական բոլոր իրաւունքներ։ Ա.յնու ամենայնիւ, կրնայ նորէն տէր դառնալ իւր բոլոր իրաւունքներուն, խնդրագրով դիմելով Վարչական խորհրդոյն և յետ մնացած իւր չարաթական բոլոր տուրքերը վճարելով իրենց տոկոսներովն հանդերձ։

Յօդ. 6.—Եթէ ընկեր մը հիւանդութեան կամ այլ դժբաղդութեան մը պատճառով և կամ զինքն տուկ կանչուելով չկարողանայ ընկերութեան հետ Փարիզ երթալ, իւր վճարած չարաթական տուրքեր կը վերադարձուին իրեն այն ժամանակ երբ ընկերութիւնը կը վերադառնայ Փարիզէն։ Եթէ ընկերներէ մին մեռնի, իւր բաժին անմիջապէս կը վերադարձուի իւր ընտանեաց։ Ա.յլ սակայն բոլոր այս դարձներու մէջ այդ ընկերի բաժինն վերաբերող վարչական ծախքերը վար կը դրուին վերադարձուած դումարէն։

Յօդ. 7.—Ա.յն ընկեր որուն հիւանդութիւն կը հատատուի, իրենց չարաթականաց վճարումը ուշացնողներու համար դրուած Յրդ յօդուածի զօրութեան տակ ենթարկուելու Ա.յդ յօդուածի ամսոյ կը լինի քանի որ անկարող կը մնայ աչխատելու։ Իւր կատարեալ առողջութիւնն ստանալէ յետոյ պէտք է որ վճարէ յետ մնացած չարաթականներն որոց վճարման պարմանները հետ Խորհուրդը կը հատատնի անոր հետ։

Յօդ. 8.—Ա.յն ընկեր որ մեկնելու ժամանակ մի դէպքով կարգիլուի Ընկերութեան հետ Փարիզ երթալէ, պիտի կրնայ իւր իրաւունքներն փոխանցել իւր վստահացած մէկ անձին, միայն թէ պէտք է խնդրագրով դիմէ Խորհրդոյն, ընկերաց ընդունելութեան համար այս կանոնագրի 2րդ. յօդուածին մէջ հաստատուած տրամադրութեանց համեմատ։

Յօդ. 9.—Ընկերութիւնը կը ներկայացուցնեն և կը վարեն հինգ խորհրդականներ։ Բարկացած մի Խորհուրդ, մէկ վարչական խորհրդական, մէկ գանձապետ և երկու քարտուղարներ։ Խորհուրդը պէտք է որ ամիսը մի անգամ իւր սովորական նիստն ընէ գանձապետին ներկայացուցած հաշիւն ըստուգելով տարադրելու։ Ընկերութեան վիճակին տեղեկանալու և միևնոյն ժամանակ Ընկերութեան վարչական բոլոր պէտքերն հոգալու համար։ Հինգ խորհրդականներն իրարու յաջորդաբար կը վարեն նախագահութեան պաշտօնը, իրենց անդամակցութեան հնութեան կարգով և իւրաքանչիւրը երկու ամիս։ Զեն կարող իրենց տեղ փոխանորդ դնել, ի բաց առեալ դարձով բացակայ գտնուելու և կամքէ անկախ պարագաներու։ Խորհրդի անդամները կընտրուին գաղտնի քուէով եւ ձայներու ասաւելութեամբ։ Իւրաքանչիւր տարի, մինչև 1889ի վերջ, Խորհրդոյն անդամոց կէսը կը փոխուի վիճակով։ 1888 տարւոյ վերջ ընտրուածները կը մնան իրենց պաշտօնի վրայ մինչեւ ընկերութեան նպատակին իրագործումը։ Վիճակով դուրս հանուած խորհրդականները կրնան միշտ վերընտրելի լինիլ։

Յօդ. 10.—Վարչական խորհուրդը կոչուչ ընկերներու ընդունելութիւնը։ Եթէ մերժուին որոշում տայ, մերժուած խնդրարկուն կրնայ դիմել Ընդհ. ժողովին, որոյ տուած որոշումը վճռական է։

Յօդ. 11.—Ընկերութիւնը ամեն տարի փետրվար ամսոյ մէջ ի ժողով կը գումարուի։ Ա.յդ գումարում պարտաւորիչ է։ Վարչական խորհուրդը եւ իւր տեղեկագիր և սէնտիքներն (հոդարարձու) ալ ելեւմտական վիճակին վրայ իրենց տեղեկագիրը կը ներկայեն տարեկան այդ Ընդհանուր ժողովին։ Յետոյ վիճակով դուրս հանուելիք խորհրդականներու անուանց վրայ վիճակ կը ձգուի, ինչպէս գրուած է Յրդ. յօդուածին մէջ, և անոնց տեղ ուրիշներ կընտրուին։ Կընտրուին նաև սէնտիքներ նոր տարւոյ ելեւմտացոյցը (պիւտժէ) վերքննելու համար

Յօդ. 13.—Շաբաթական տուրքերու հաւաքումը կը յանձնուի մի հաւաքչի զոր գանձապետը կ'ընտրէ և Խորհուրդը կը հաստատէ իւր հաւանութեամբ։

Յօդ. 14.—Իւրաքանչիւր շաբաթ կամ ամիսէն ուշ իւրաքանչիւր 15 օրը մի անդամ, գանձապետը հաւաքուած սակները կը յանձնէ Ֆիրենցայի Խնայողականոցին։ Ուր իւր հաշուետարրին (livret) արձանագրուած պէտք է լինի ընկերութեան անունով։

Յօդ. 15.—Ամեն ամիս գանձապետը պէտք է ներկայէ Սնտուկի վիճակը Վարչական Խորհրդոյ քննութեան և վաւերացման, որ կը տարագրէ զայն։

Յօդ. 16.—Խնայողական սնտուկէն ոչ է մի դրամը չպիտի կրնայ վերցուիլ առանց Ընդհանուր Ժողովի որոշման, որ կը հաստատուի բոլոր խորհրդականաց տորագրութիւններովը։

Յօդ. 17.—Խորհուրդը չպիտի կրնայ նիստ ընել, եթէ բոլոր անդամները ներկայ չգտնուին։ Բացառութիւն կը լինի երբ կամքէ անկախ բացարձակ զօրաւոր պատճառներ պատահին։ այդ ժամանակ բացակայ անդամը կրնայ Խորհրդոյն անդամներէ մէկը իրեն ներկայացուցիչ ընել։

Յօդ. 19.—Ընդհանուր Ժողովի նիստը վաւերական լինելու համար պէտք է որ ընկերութեան բոլոր անդամց գոնէ երրորդ մասը ներկայ գտնուի։ Եթէ օրինական այդ թիւ չլրանայ, առաջին հրաւէրէն յետոյ երկրորդ անգամ ևս մի հրաւէր կը լինի եւ այս անգամին Ժողովը իւր որոշումները կուտայ քանի հոգի ալ ներկայ գտնուի։ Որոշումները կը վաւերացուին ձայներու առաւելութեամբ և պարտաւորիչ կը լինին բոլոր ընկերաց, նոյն իսկ բացակայից համար։

Յօդ. 19.—Ամեն մէկ ընկեր պէտք է որ մի տեղեկագիր խմբագրէ իւր արհեստի վերաբերեալ աշխատութիւններու վրայ։ Այլ սակայն մի եւ նոյն արհեստ եղող ընկերներ կրնան միանալ հաւաքաբար մի տեղեկագիր խմբագրելու համար և այս կերպով ազատ մնալ իւրաքանչիւրն մի մասնաւոր տեղեկագիր ներկայելէ։ Այդ տեղեկագիրներ պիտի ներկայացուին Խորհրդոյն, Փարիզի վերադառնալէ երկու ամիս յետոյ։ Մի քննիչ յանձնաժողով (միւրի) պիտի ընտրէ նոցա մէջէն լաւագոյններները որոց հեղինակներուն պատուաւոր վարձատրութիւն պիտի լինի։ Տրուելիք վարձատրութիւններու քանակը և որակը պիտի որոշուին իւր յարմար ժամանակին մի մասնաւոր կոնտրագրով։

Յօդ. 20.—Փարիզ երթալու ճանապարհորդութիւնը պիտի լինի 1889 ի օգոստոս ամսին։ Այդ շրջագայութիւն պիտի տեւէ տասն և հինգ օր, ճանապարհորդութեան օրերն ալ միասին հաշուելով։

Յօդ. 21.—Ընկերութիւնը չպիտի կընայ միջամտել իւր կազմութեան նպատակէ դուրս ոչ է գործի։

Յօդ. 22.—Եթէ այնպիսի յեղակարծ դէպքեր պատահին ոչ արդիւն Ընկերութեան այցելութիւնն ի Փարիզ, Ընկերութիւնը պիտի կրնայ իւր դրամագլուխ գործածել մի ուրիշ բանի, կամ թէ ընկերակիցներուն վերադարձնել զայն։ Վերջին պարագային մէջ, յայտնի բան է որ Ընկերութիւնը կառավարելու համար ոգէն եղած ծախքերն հաշուէն վար կը դրուին։ Վճարուած տոմսերու բաշխումը կը յանձնուի մի բաշխարար տասնաժողովի որ կընտրուի Ընդհանուր Ժողովէն։

Յօդ. 23.—Մասնաւորապէս ճանապարհորդութեան և Փարիզ բնակութեան վերաբերեալ մնաց բոլոր կարգ ու կանոնները կը պատրաստէ Խորհուրդը մի ոչնչով յարմար ժամանակ որ կարելի լինի նախապէս ենթարկել Ընդհանուր Ժողովի քննութեանը։

Յօդ. 24.—Իւրաքանչիւր ընկեր պիտի ընդունի մի օրինակ այս կանոնագրէն, որուն ցցուած կը լինի իւր ընդունելութեան վկայագիրը։

Վաւերացուած 1885 դեկտեմբեր 13 ի Ընդհանուր Ժողովին մէջ։

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

(Ստորագրութիւնք հինգ անդամց)

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ԲԱՂՈՒԱԾ

Ա.Գ. ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ, 2 հատ.

Թաղ. Խորհուրդն հեռագրաւ հրաւիրեց Առաջնորդ Սրբազանը տեղւոյն դալ դէսլուորարար տնտնջադրելու բանիրի շինութեան գործոյն համար։ Թէ եւ Ն. Գերազանցութիւն անարոյ և վարանոտ պատասխան մ'է տուած, բայց կը յուսացուի թէ ի մասոյ անձամբ կը պատասխանէ այս հրաւէրին։

Կ'ըսուի թէ Կուսակալ Վսեմ. Նազիֆ փաշայի վերջին այցելութեան առեն Թաղ. Խորհրդոյ կամ բաղանեաց շինութեան Յանձնաժողովոյ կողմանէ խնդրագիր մը մատուցուած է Ն. Վսեմութեան որպէս զի պատնէշ հանդանակութիւն մը բանալ արդիւնքը շէնքին ծախսոյ յատկացուելու համար։ Ն. Վսեմութիւնն խնդրագրին վրայ պատասխանագրելով՝ ըսեր է «Այսպերական իրաւէի կարօտ է»։ Զգիւմբ թէ այս բան որշոյի սոյդ է, բայց կասկածելի թէ մի զարծոյ մարմնիք կանգիսանան այս մասին եղած օրէնքն։ Պարիսաքարանի մէջնորդութեամբ միայն կարելի է։ այսպիսի դիմում մ'ընել առ կառավարութիւնն։

—Նախընթաց ամսոյ մէջ երեսուն տան չափ նոր գաղթականք Արեւելեան Բուսվէին այս կողմեր եկած ըլլալով՝ կառավարութեան կողմանէ յատուկ տեղ սահմանուելու նոցա բնակութեան համար։

—Բան նորագոյն տնօրինութեան տասանորդներէ կը գանձուի 11½ դահ. փոխանակ 12½ ի։ այս զեղչն քիչ մը կը նուազի հանրային կրթութեան յատկանշի մասն, որ սակայն դարձեալ ըստ հաշոյ պիտի համնի չուրջ հինգ հազար ոսկւոյ պակասութի դուսարին։ Ներկայ տարւոյ տասանորդի հաստատք կը կազմեն 33,000 ոսկի, մինչ նախորդ տարիներ հազիւ 33,000 ոսկւոյ կը հասնէին, որմէ 10,000 կը յատկացուէր գանձման ծախսոյ։ այս հաշուոյ կառավարական գանձն նոր դրութեան ներքին կը չահի շուրջ 20,000 ոսկի։

—Անցեալ շաբաթու մօտակայ Էրման փաշա գիւղը Շեր օղլու անուն անձ մը եղբայրն և որդին սպաննած ըլլալով՝ կառավարութիւնն ձեռնարկած է քննութեան այս ոճրին։ Միւս կողմանէ քաղաքապետութեան բժիշկն յղուած է բժշկական քննութիւնը կատարելու համար։

—Կը յիշուի թէ Պլիմէնգիէլա գերման ընկերութիւն մը առանձնած էր գաւառս ծխախոտոյ վաճառումն, և մինչեւ մօտ առեններս նոյն ընկերութիւն կը վարէր զայդ գործ ի ձեռն յատուկ պաշտօնէից ուղղակի գանձելով գոյացած հասոյթներն։ Նորագոյն անօրինութեանց համաձայն գանձուած գումարները կը յանձնուին տեղւոյս Ռեժիի Դեր-գործակալութեան։

—Ներկայ տարւոյ գրեթէ ամեն տեսակ հունձքեր զգալի առաւելութիւն մը ցոյց կուտան։ այժմէն ձեռնարկուած է աշնանային վարուցանի։ երկար առենէ ի վեր անձրեւոյ պէտքը կ'զգացուի։ այս որոնառաւ խոյնոյ և այլ պատուք մի քիչ վնասուած են, թէև առատ։

Հետեւեալն է զանազան բերոյ ընթացիկ գին, օսմ. ոսկին 108 դրէն։

Ալիրան	1 չէքի	65—70
Պրան	1 քաշ	14—15
Բարդ	1 »	5— 6
Մեղրամոմ	1 »	14
Դահրի	1 »	7
Ցորեն	1 դոռ	10—14
Գարի	1 »	5— 6

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԻՒՆ

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ, 25 սեպտ.

Շատեր կը կարծեն թէ Ամերիկա Քրիստոնէութեան ներկայ լաւագոյն հայրենիքն է։ Եւ արդարեւ արտաքին երեւոյթք կրցած են այսպէս ապացուցանել։ Մի բացեալ նահանգ մէն մի քաղաքի և գիւղի մէջ, փողոցի գլուխ, ժողովարանի մը կամ աղօթատեղւոյ մը կը հանդիպիս։ Կարծեմ թէ այս երկրի եկեղեցեաց թիւը կրնայ հաւասարիլ գործարանաց թուոյն, որք այնչափ բազմաթիւ են։ Ասկէ զատ միսիոնարք զրկելու շարէ սովորութիւնը կամ լաւ ևս է ըսել «առաքելական սովորութիւնն» աւելի մեծ համբաւ մը որուած է այս երկրի տիրող օրինաց։ Բայց սակայն ճշմարտութիւնն այս է որ մենք ու մեզ պէս շատեր Ամերիկացւոց քրիստոնէութեան արտաքին փայլուն մասը կամ շլացուցիչ կողմերը միայն տեսած ու դիտցած ենք, մինչդեռ սիրտերը գործոց չեն համապատասխաներ։ Եթէ մէկը լաւ քննէ այս ժողովրդեան ներքին բարոյական, յանգամ կը հասկնայ ամեն բան։ Լոկ անուամբ բարի քրիստոնեայ լինելը բաւական չէ։ Ի՞նչ կարժէ այն քրիստոնեայն որոյ բոլոր արարքն հակառակ են քրիստոնէութեան հոգւոյն։ Ըսէք լնա, լրնայ մէկը Քրիստոսի հօտին վերաբերած լինիլ երբ նորա գործերն Աւետարանի դէմ են։

Միտք չիսոթեցնող պարադայ մ'է դուցէ Ամերիկացւոց միսիոնար զրկելն աղէս ալ կողմեր։ այս անչուշտ պարզամտի մը նպատաւոր գաղափարներ կը ներշնչէ սոյն երկրի գործունէութեան վրայ, բայց սակայն մեր մտքէն ճանչած գոլով միսիոնարական խնդիրը, դիտենք գորա գաղտնիք ու չեմք կրնար խաբուիլ։

Ով որ ակնարկ մը նետէ ամերիկեան լրագրութեան վրայ, կրնայ համոզուիլ թէ այդ երկրի մէջ ժողովուրդը վճռագաւոր աստիճանի մը վրայ կը գտնուի ու դոցա քրիստոնեայ անունն երեւակայական մի բան է։ Ոճիրք ու անբարոյականութիւնք կը վխտան ժողովրդեան ամէն դասուց մէջ։ Պահ մը իրաւունք կ'ունենան կարծել թէ ներկայ դարուս Սոդոմ ու Գոմորն Ամերիկայի մէջ կը դտնուի։ Եւ այսպիսի մարդոց քրիստոնեայ ըսենք։

Հարկ չէ միայն գրել ժողովրդեան վրայ, զի դորա մէջ տիրող այլեալ հակաքրիստոնէական արարք դուցէ շատերէ կրնան անհաւատալի սեղուլ։ Ուստի դարձնենք մեր դրիչն անոնց դէմ որք քրիստոնէութիւն կ'ուսուցանեն։ Դեռ քանի մ'ամիս առաջ դրեցի երկու անբարոյական պատուէրներ աբարքներն՝ որք առանց հետեւողներու չմնացին դժբաղդաբար։ քանի մը շաբաթներ առաջ հեռագիր մը նկարագրեց ատուուածաբանական բարձր վարժարանի մը մէջ տեղի ունեցող ամբոխալի դէպքերն, որոց վրայ կը ցաւիմ որ չպիտի կրնամ մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդել՝ այն հեռագիրն հրատարակող թերթին օրինակը պահած չլինելուս համար։ բայց հոգ չէ, ուրիշներ ունինք որք աւելի նոր են։

Բուն պատմութիւնս սկսելէ առաջ աւելորդ չեմ սեպեր ըսել թէ Նիւ-Եորքի մէջ մի տեսարակ կայ հրատարակուած իբր 100 երեսներէ բաղկացեալ «Ոճիրք քաղաքաց» անուամբ։ Ցեռարակը կը պարունակէ հաղարաւոր պատուէրներու անուններն իրենց գործած ոճիրներու թուականներով ու օրերով մէկտեղ։ Սոյն տետր 1884ին հրատարակուած է ու կ'սկսի կարծեմ 80 թուականէն։ Եթէ այդ երկարն ցուցակն վրայ մէկն աւելցուներ վերջի տարիներուն ոճիրագործները, վստահ եմ որ փոքր հատոր մը պիտի կազմուէր։

Դառնանք մեր պատմութեան։ Զորս տարի առաջ Պատ. Ամերիկեան Տ. Մարթին Մանհասէթի Բէթ-Եդրէլ եկեղեցւոյ քարոզչութեան կը հրաւիրուի՝ տարեկան 3000 տոլար թոշակաւ։ Պատուելին կ'ընդունի սոյն առաջարկ ու կը փոխադրուի եկեղեցւոյն մօտ, հոն վարձելով երկյարկանի մի տուն ծառերով շրջապատուած։

Պատուելի Մարթին քիչ առենի մէջ մեծ համբաւ կ'ստանայ յայտ Ժողովրդեան։ Իւր եկեղեցւոյն չվերաբերող անձեր իսկ գունդագունդ կը վազեն Մարթինի քարոզները մտիկ ընելու։ Վերջապէս Մարթին կը գառնայ մի պատուաւոր, հմաբաւաւոր եւ ուղղամարդ, թէեւ ճշմարտութեամբն հակառակ է եղած ասոր, ինչպէս որ կ'ապացուցանէ հետեւեալ ամենայն իրողութիւնն։

Անցեալ փետրվարին Լմմա Հրչչինկս տասն և չորս տարեկան աղջիկը կ'երթայ Պատուելւոյն տունը բնակիլ իւր աղախին։ Նորա հայրն երկար առենէ ի վեր կը յաճախէր Պատ. Մարթինի եկեղեցին։ իսկ մայրն ու քոյրը նոյն եկեղեցւոյ անդամներէն էին։ Երիտասարդ աղջիկը մեծ յարդ կ'ստանայ Պատուելւոյն ընտանեաց մէջ որք հոգի կուտային Լմմայի վրայ։ Ցանկիսկ սկիզբները Տիկին Մարթին քանի մը շաբաթի համար Նիւ-Ճերզի կ'ուղեւորի բարեկամի մը այցելելու համար։ Երբ Տիկինը տուն կը վերադառնայ իւր կարճ ճամբորդութենէն, արտասովոր բան մը չգտներ տան մէջ, սակայն խորհ Լմմայի պատիւը բռնաբարուած էր «Աստուծոյ Տան պաշտօնէին» կողմանէ։ Տիկին Մարթին տունէն մեկնելէ մի քանի գիշեր յետոյ Պատուելին գիշերայն կը մտնէ Լմմայի սենեակն ու կը բռնաբարէ անոր պատիւը . . . . . Խեղճ աղջկին օգնութիւն իսկ չկրնար կանչել։

Յուլիսի մէջ հէգ աղջիկն իւր հոբելեանն կ'կան այցելութեան կ'երթայ, որ հինգ տղոց հեռն կը բնակէր Պատուելիի տունէն։ Լմմա կը պատմէ նմա իւր գլխուն եկածները։ Երբ կը հարցուի եղկելոյն թէ ինչո՞ւ իւր մօր չէ պատմած այդ գժոխային եղելութիւն աղջիկը կը պատասխանէ թէ առ ակի չէ համարձակած խոստովանիլ իւր ծընողաց։

Տիկին Յոհէպ Հրչչինկս, լսելուն պէս Լմմայի արկածը, Մանհասէթի կ'ուղեւորի բռնաբարելոյն հետ մեկտեղ ու կը պատմէ աղջկան ծնողաց ինչ որ ըրած էր ոճրագործ Մարթինն։

Լմմայի ծնողքը չգիտցուիր ինչ պատճառաւ չեն կրցած ձերբակալել տալ զՊատ. Մարթին, բայց սակայն եղերելի դէպքին պատմութիւնը կ'սկսի շրջել ժողովրդեան մէջ, անանկ որ Բիֆրմրա եկեղեցւոյ բոլոր անդամներն ու սարկաւագները կը լսեն Լմմայի խնդիրն։

Պատուելիի բարեկամներէն շատեր կը խրատեն իրենց երէցն որ բնաւ կասկածութիւն չտայ այդ ամենայատ ըրածներուն և Մարթին ի հարկէ կը հաւանի ասոր։ Բայց սակայն օգտաստի մէջ այս դէպքը խօսակցութեանց առարկայ կը լինի։ Մարթին, այս անամօթ քարոզիչն, կ'սարսռուի եկեղեցւոյ ոնօրէն խորհուրդն ի նիստ կոչել ու խնդրել անոնցմէ խնդրոյն քննութիւնը։ Եւ այս առթիւ Պատուելին կը թողու տեղեանն առժամապէս և նորա պաշտօնը կ'սկսի կատարել մի ուրիշ անձ։ Հարցաքննութիւնը կ'սկսի քանի մը պատուելիներու եւ այլ ծերունի անդամներու առջեւ։ Երկուսուքը խոստմներ կարդուած էին։ Երեք հարցաքննութիւններ տեղի կ'ունենան որոց վերջինն անցեալ հինգշաբթի վերջացաւ։ Բժշկական քննութիւնը տեղի չեն ունեցած Լմմայի վրայ, զի այսպիսի քննութիւն մը անյարմար դատուած է երկուսուքը եկեղեցական դատաստանի մ'առթիւ։ Ճշմարտութիւնն այս է թէ, կ'ըսէ Ռ-ուլ օրաթերթն, Լմմա իւր հօրեղբօր կնկան խոստովանած դաղտնիքը քանիցս կրկնած է եկեղեցական դատարան առջեւ։ Բայց սակայն նոյն ժողովոյ անդամներէն մին քանի մ'օր առաջ յայտարարեր է լրաբերի մը թէ Լմմա իւր վերջին հարցաքննութեան մէջ ուրացած է ըսեալ լինելն, այլ ըսած է թէ Պատուելի Մարթին դիշերայն իւր սենեակը մտնելուգած է միայն։ Եթէ իրօք աղջիկն առաջին խոստովանութիւններէն յետոյ այսպիսի բան մ'ըսած է, դիւրին է կարծել թէ ազդեցութիւն բանեցուցեր են պատուելւոյն բարեկամք Լմմայի վրայ։ բայց սակայն խնդիրը չկրնար քօղարկուիլ։ մանաւանդ աղջկան ծնողք փափագ յայտնած են սոյն ոճիրը քաղաքական առենից առաջ բերել ի հարկին և այս կրնայ հաստատել թէ վերոյշէալ անձին բանածները չեն կրնար կարեւորութիւն ունենալ։

Կ'ըսուի թէ Մանհասէթի ժողովրդեան մեծ մասը պաշտպան կանգնած է պատուելի Մարթինի, այլ սակայն ճշմարտութիւնը չպիտի կրնայ ծածկուիլ։ Թէև Լմմայի ծնողք աղքատ դասու կը վերաբերին, իրենց բարեկամ և պաշտպան են ամէն անոնք որք ճշմարտութիւնն ու արդարութիւնը կը սիրեն։ Միւս կողմէն սեւերես պատուելին պատիւ պահանջելու խօսքեր կ'ընէ, չենք գիտեր թէ ինչ երեսով։ Եթէ այս վերջնոյն յանցանքը միայն երբ ոգեղ լինի Լմմայի սենեակը մտնելը, նորէն դատապարտելի է։ Ինչ դործ ունի պատուելի մը և ինչ իրաւամբ կը մտնէ աղջկան մը ննջարանն առանց կանխաւ ներքին հաճութիւն առնելու։

Ահա ուրիշ մի դէպք ալ որ պատիւ չբերեր զայն գործող անձին ու իւր նմանեաց։

Ցորթ Կրինի Բրէսպիտերիան եկեղեցւոյ քարոզիչ պատուելի Պէնճամին Սդաւդրն չեմ գիտեր թէ ինչ պատճառի համար անցեալ փետրվարի մէջ իւր կնկան վրայ նեռուելով՝ չարաչար կը ծեծէ զնա՝ սպանելու փորձեր իսկ ընելով։ Տիկինն օգնութիւն կ'սկսի պուռալ, որոյ ձայնն հեռուները կ'երթայ ու լսելի կը լինի շատերէ։ Տիկինը դատ կը բանայ իւր երկան դէմ, եկեղեցական Ժողովոյ մը առջեւ որ գումարուած էր անցեալ օր տեղւոյս Ցրանքլին ավընիւի եկեղեցւոյն մէջ, ուր ներկայ էին շատ մը տիկիններ և այլ բարեկամներ ունկնդրելու համար։ դատավարութեան կէտին վրայ տակաւին չկան մանրամասն լուրեր։

Այն օրէն յետքում Տիկին Սդաւդրն կը մեկնի պատուելիի քովէն, այս վերջինս կնոջ մը հետ կը բնակի իւր տան մէջ։ Կ'ըսուի թէ պատուելին ու այս նորերեկն անվայել յարաբերութիւններ ունին իրարու հետ. պատուելին որոշած է այդ կինն իւր ամուսինն ընել, և հարկէ ինքը կատարելով պակադրութեան արարողութիւնները։

Ցառաջիկայ երկուշաբթի պիտի սկսի սոյն Պատուելւոյն դատաստանն օրոյ վրայ անշուշտ պիտի դրեն տեղական թերթեր։

Քանի մ'ամիս առաջ Սէրի մէջ կարդացինք մի սեւամորթ պատուելւոյ ամբաստանի արարքներն։ Լմմա կը պատմէ նմա իւր գլխուն եկածները։ Երբ կը հարցուի եղկելոյն թէ ինչո՞ւ իւր մօր չէ պատմած այդ գժոխային եղելութիւն աղջիկը կը պատասխանէ թէ առ ակի չէ համարձակած խոստովանիլ իւր ծընողաց։

Տիկին Յոհէպ Հրչչինկս, լսելուն պէս Լմմայի արկածը, Մանհասէթի կ'ուղեւորի բռնաբարելոյն հետ մեկտեղ ու կը պատմէ աղջկան ծնողաց ինչ որ ըրած էր ոճրագործ Մարթինն։

Լմմայի ծնողքը չգիտցուիր ինչ պատճառաւ չեն կրցած ձերբակալել տալ զՊատ. Մարթին, բայց սակայն եղերելի դէպքին պատմութիւնը կ'սկսի շրջել ժողովրդեան մէջ, անանկ որ Բիֆրմրա եկեղեցւոյ բոլոր անդամներն ու սարկաւագները կը լսեն Լմմայի խնդիրն։

Պատուելիի բարեկամներէն շատեր կը խրատեն իրենց երէցն որ բնաւ կասկածութիւն չտայ այդ ամենայատ ըրածներուն և Մարթին ի հարկէ կը հաւանի ասոր։ Բայց սակայն օգտաստի մէջ այս դէպքը խօսակցութեանց առարկայ կը լինի։ Մարթին, այս անամօթ քարոզիչն, կ'սարսռուի եկեղեցւոյ ոնօրէն խորհուրդն ի նիստ կոչել ու խնդրել անոնցմէ խնդրոյն քննութիւնը։ Եւ այս առթիւ Պատուելին կը թողու տեղեանն առժամապէս և նորա պաշտօնը կ'սկսի կատարել մի ուրիշ անձ։ Հարցաքննութիւնը կ'սկսի քանի մը պատուելիներու եւ այլ ծերունի անդամներու առջեւ։ Երկուսուքը խոստմներ կարդուած էին։ Երեք հարցաքննութիւններ տեղի կ'ունենան որոց վերջինն անցեալ հինգշաբթի վերջացաւ։ Բժշկական քննութիւնը տեղի չեն ունեցած Լմմայի վրայ, զի այսպիսի քննութիւն մը անյարմար դատուած է երկուսուքը եկեղեցական դատաստանի մ'առթիւ։ Ճշմարտութիւնն այս է թէ, կ'ըսէ Ռ-ուլ օրաթերթն, Լմմա իւր հօրեղբօր կնկան խոստովանած դաղտնիքը քանիցս կրկնած է եկեղեցական դատարան առջեւ։ Բայց սակայն նոյն ժողովոյ անդամներէն մին քանի մ'օր առաջ յայտարարեր է լրաբերի մը թէ Լմմա իւր վերջին հարցաքննութեան մէջ ուրացած է ըսեալ լինելն, այլ ըսած է թէ Պատուելի Մարթին դիշերայն իւր սենեակը մտնելուգած է միայն։ Եթէ իրօք աղջիկն առաջին խոստովանութիւններէն յետոյ այսպիսի բան մ'ըսած է, դիւրին է կարծել թէ ազդեցութիւն բանեցուցեր են պատուելւոյն բարեկամք Լմմայի վրայ։ բայց սակայն խնդիրը չկրնար քօղարկուիլ։ մանաւանդ աղջկան ծնողք փափագ յայտնած են սոյն ոճիրը քաղաքական առենից առաջ բերել ի հարկին և այս կրնայ հաստատել թէ վերոյշէալ անձին բանածները չեն կրնար կարեւորութիւն ունենալ։

Կ'ըսուի թէ Մանհասէթի ժողովրդեան մեծ մասը պաշտպան կանգնած է պատուելի Մարթինի, այլ սակայն ճշմարտութիւնը չպիտի կրնայ ծածկուիլ։ Թէև Լմմայի ծնողք աղքատ դասու կը վերաբերին, իրենց բարեկամ և պաշտպան են ամէն անոնք որք ճշմարտութիւնն ու արդարութիւնը կը սիրեն։ Միւս կողմէն սեւերես պատուելին պատիւ պահանջելու խօսքեր կ'ընէ, չենք գիտեր թէ ինչ երեսով։ Եթէ այս վերջնոյն յանցանքը միայն երբ ոգեղ լինի Լմմայի սենեակը մտնելը, նորէն դատապարտելի է։ Ինչ դործ ունի պատուելի մը և ինչ իրաւամբ կը մտնէ աղջկան մը ննջարանն առանց կանխաւ ներքին հաճութիւն առնելու։

Ահա ուրիշ մի դէպք ալ որ պատիւ չբերեր զայն գործող անձին ու իւր նմանեաց։

Ցորթ Կրինի Բրէսպիտերիան եկեղեցւոյ քարոզիչ պատուելի Պէնճամին Սդաւդրն չեմ գիտեր թէ ինչ պատճառի համար անցեալ փետրվարի մէջ իւր կնկան վրայ նեռուելով՝ չարաչար կը ծեծէ զնա՝ սպանելու փորձեր իսկ ընելով։ Տիկինն օգնութիւն կ'սկսի պուռալ, որոյ ձայնն հեռուները կ'երթայ ու լսելի կը լինի շատերէ։ Տիկինը դատ կը բանայ իւր երկան դէմ, եկեղեցական Ժողովոյ մը առջեւ որ գումարուած էր անցեալ օր տեղւոյս Ցրանքլին ավընիւի եկեղեցւոյն մէջ, ուր ներկայ էին շատ մը տիկիններ և այլ բարեկամներ ունկնդրելու համար։ դատավարութեան կէտին վրայ տակաւին չկան մանրամասն լուրեր։

Այն օրէն յետքում Տիկին Սդաւդրն կը մեկնի պատուելիի քովէն, այս վերջինս կնոջ մը հետ կը բնակի իւր տան մէջ։ Կ'ըսուի թէ պատուելին ու այս նորերեկն անվայել յարաբերութիւններ ունին իրարու հետ. պատուելին որոշած է այդ կինն իւր ամուսինն ընել, և հարկէ ինքը կատարելով պակադրութեան արարողութիւնները։

Ցառաջիկայ երկուշաբթի պիտի սկսի սոյն Պատուելւոյն դատաստանն օրոյ վրայ անշուշտ պիտի դրեն տեղական թերթեր։

Քանի մ'ամիս առաջ Սէրի մէջ կարդացինք մի սեւամորթ պատուելւոյ ամբաստանի արարքներն։ Լմմա կը պատմէ նմա իւր գլխուն եկածները։ Երբ կը հարցուի եղկելոյն թէ ինչո՞ւ իւր մօր չէ պատմած այդ գժոխային եղելութիւն աղջիկը կը պատասխանէ թէ առ ակի չէ համարձակած խոստովանիլ իւր ծընողաց։

Տիկին Յոհէպ Հրչչինկս, լսելուն պէս Լմմայի արկածը, Մանհասէթի կ'ուղեւորի բռնաբարելոյն հետ մեկտեղ ու կը պատմէ աղջկան ծնողաց ինչ որ ըրած էր ոճրագործ Մարթինն։

Լմմայի ծնողքը չգիտցուիր ինչ պատճառաւ չեն կրցած ձերբակալել տալ զՊատ. Մարթին, բայց սակայն եղերելի դէպքին պատմութիւնը կ'սկսի շրջել ժողովրդեան մէջ, անանկ որ Բիֆրմրա եկեղեցւոյ բոլոր անդամներն ու սարկաւագները կը լսեն Լմմայի խնդիրն։

Պատուելիի բարեկամներէն շատեր կը խրատեն իրենց երէցն որ բնաւ կասկածութիւն չտայ այդ ամենայատ ըրածներուն և Մարթին ի հարկէ կը հաւանի ասոր։ Բայց սակայն օգտաստի մէջ այս դէպքը խօսակցութեանց առարկայ կը լինի։ Մարթին, այս անամօթ քարոզիչն, կ'սարսռուի եկեղեցւոյ ոնօրէն խորհուրդն ի նիստ կոչել ու խնդրել անոնցմէ խնդրոյն քննութիւնը։ Եւ այս առթիւ Պատուելին կը թողու տեղեանն առժամապէս և նորա պաշտօնը կ'սկսի կատարել մի ուրիշ անձ։ Հարցաքննութիւնը կ'սկսի քանի մը պատուելիներու եւ այլ ծերունի անդամներու առջեւ։ Երկուսուքը խոստմներ կարդուած էին։ Երեք հարցաքննութիւններ տեղի կ'ունենան որոց վերջինն անցեալ հինգշաբթի վերջացաւ։ Բժշկական քննութիւնը տեղի չեն ունեցած Լմմայի վրայ, զի այսպիսի քննութիւն մը անյարմար դատուած է երկուսուքը եկեղեցական դատաստանի մ'առթիւ։ Ճշմարտութիւնն այս է թէ, կ'ըսէ Ռ-ուլ օրաթերթն, Լմմա իւր հօրեղբօր կնկան խոստովանած դաղտնիքը քանիցս կրկնած է եկեղեցական դատարան առջեւ։ Բայց սակայն նոյն ժողովոյ անդամներէն մին քանի մ'օր առաջ յայտարարեր է լրաբերի մը թէ Լմմա իւր վերջին հարցաքննութեան մէջ ուրացած է ըսեալ լինելն, այլ ըսած է թէ Պատուելի Մարթին դիշերայն իւր սենեակը մտնելուգած է միայն։ Եթէ իրօք աղջիկն առաջին խոստովանութիւններէն յետոյ այսպիսի բան մ'ըսած է, դիւրին է կարծել թէ ազդեցութիւն բանեցուցեր են պատուելւոյն բարեկամք Լմմայի վրայ։ բայց սակայն խնդիրը չկրնար քօղարկուիլ։ մանաւանդ աղջկան ծնողք փափագ յայտնած են սոյն ոճիրը քաղաքական առենից առաջ բերել ի հարկին և այս կրնայ հաստատել թէ վերոյշէալ անձին բանածները չեն կրնար կարեւորութիւն ունենալ։

Կ'ըսուի թէ Մանհասէթի ժողովրդեան մեծ մասը պաշտպան կանգնած է պատուելի Մարթինի, այլ սակայն ճշմարտութիւնը չպիտի կրնայ ծածկուիլ։ Թէև Լմմայի ծնողք աղքատ դասու կը վերաբերին, իրենց բարեկամ և պաշտպան են ամէն անոնք որք ճշմարտութիւնն ու արդարութիւնը կը սիրեն։ Միւս կողմէն սեւերես պատուելին պատիւ պահանջելու խօսքեր կ'ընէ, չենք գիտեր թէ ինչ երեսով։ Եթէ այս վերջնոյն յանցանքը միայն երբ ոգեղ լինի Լմմայի սենեակը մտնելը, նորէն դատապարտելի է։ Ինչ դործ ունի պատուելի մը և ինչ իրաւամբ կը մտնէ աղջկան մը ննջարանն առանց կանխաւ ներքին հաճութիւն առնելու։

Ահա ուրիշ մի դէպք ալ որ պատիւ չբերեր զայն գործող անձին ու իւր նմանեաց։

Ցորթ Կրինի Բրէսպիտերիան եկեղեցւոյ քարոզիչ պատուելի Պէնճամին Սդաւդրն չեմ գիտեր թէ ինչ պատճառի համար անցեալ փետրվարի մէջ իւր կնկան վրայ նեռուելով՝ չարաչար կը ծեծէ զնա՝ սպանելու փորձեր իսկ ընելով։ Տիկինն օգնութիւն կ'սկսի պուռալ, որոյ ձայնն հեռուները կ'երթայ ու լսելի կը լինի շատերէ։ Տիկինը դատ կը բանայ իւր երկան դէմ, եկեղեցական Ժողովոյ մը առջեւ որ գումարուած էր անցեալ օր տեղւոյս Ցրանքլին ավընիւի եկեղեցւոյն մէջ, ուր ներկայ էին շատ մը տիկիններ և այլ բարեկամներ ունկնդրելու համար։ դատավարութեան կէտին վրայ տակաւին չկան մանրամասն լուրեր։

Այն օրէն յետքում Տիկին Սդաւդրն կը մեկնի պատուելիի քովէն, այս վերջինս կնոջ մը հետ կը բնակի իւր տան մէջ։ Կ'ըսուի թէ պատուելին ու այս նորերեկն անվայել յարաբերութիւններ ունին իրարու հետ. պատուելին որոշած է այդ կինն իւր ամուսինն ընել, և հարկէ ինքը կատարելով պակադրութեան արարողութիւնները։

Ցառաջիկայ երկուշաբթի պիտի սկսի սոյն Պատուելւոյն դատաստանն օրոյ վրայ անշուշտ պիտի դրեն տեղական թերթեր։

Քանի մ'ամիս առաջ Սէրի մէջ կարդացինք մի սեւամորթ պատուելւոյ ամբաստանի արարքներն։ Լմմա կը պատմէ նմա իւր գլխուն եկածները։ Երբ կը հարցուի եղկելոյն թէ ինչո՞ւ իւր մօր չէ պատմած այդ գժոխային եղելութիւն աղջիկը կը պատասխանէ թէ առ ակի չէ համարձակած խոստովանիլ իւր ծընողաց։

Տիկին Յոհէպ Հրչչինկս, լսելուն պէս Լմմայի արկածը, Մանհասէթի կ'ուղեւորի բռնաբարելոյն հետ մեկտեղ ու կը պատմէ աղջկան ծնողաց ինչ որ ըրած էր ոճրագործ Մարթինն։

Լմմայի ծնողքը չգիտցուիր ինչ պատճառաւ չեն կրցած ձերբակալել տալ զՊատ. Մարթին, բայց սակայն եղերելի դէպքին պատմութիւնը կ'սկսի շրջել ժողովրդեան մէջ, անանկ որ Բիֆրմրա եկեղեցւոյ բոլոր անդամներն ու սարկաւագները կը լսեն Լմմայի խնդիրն։

Պատուելիի բարեկամներէն շատեր կը խրատեն իրենց երէցն որ բնաւ կասկածութիւն չտայ այդ ամենայատ ըրածներուն և Մարթին ի հարկէ կը հաւանի ասոր։ Բայց սակայն օգտաստի մէջ այս դէպքը խօսակցութեանց առարկայ կը լինի։ Մարթին, այս անամօթ քարոզիչն, կ'սարսռուի եկեղեցւոյ ոնօրէն խորհուրդն ի նիստ կոչել ու խնդրել անոնցմէ խնդրոյն քննութիւնը։ Եւ այս առթիւ Պատուելին կը թողու տեղեանն առժամապէս և նորա պաշտօնը կ'սկսի կատարել մի ուրիշ անձ։ Հարցաքննութիւնը կ'սկսի քանի մը պատուելիներու եւ այլ ծերունի անդամներու առջեւ։ Երկուսուքը խոստմներ կարդուած էին։ Երեք հարցաքննութիւններ տեղի կ'ունենան որոց վերջինն անցեալ հինգշաբթի վերջ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՍ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՍՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1,718,462

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՍՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միայեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ դումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. Ոսկի 500,000 — **ՄԱՐԻԹԱՅՄ** — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրաններն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

PAPIER FAYARD ET BLAYN

ՎԱԹՍՈՒՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ կը հաստատէ անոր գերազանցութիւնը՝ բժշկելու համար Ցօղոցները, Վէրերը, Այրուածքները, Հոբոները, Կուշտերը և այլն։ Դինն է 1 ֆրանք. կը գտնուի ամէն Դեղավաճառաց քով։ Դիմել առ Բարիզ, Սէն-Մէօի փողոց, թիւ 30։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՔ ՁՕՐԱՅՈՒՅԻՔ ՎԵՐՈՆՈՐՈԳԻՔ

Ամենազգու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ցնորները, Կանայք, տկարակազմ Տղոյները և ամէն փափուկ անձինք։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԷ ՇՈ

Բաղկացեալ Մկանաց և Ջղային ուժերէն դրութեանց կազմութեան և Զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

Վիալի Գինին ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղտութեան, Թոգալութեան, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, Փորկապութեան, Հիւծմանի, երկար ապաքինմանց, եւայլն։ ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժգնութեան ամէն վիճակներուն որոց շատեր չարաշուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

Լիոն—Դեղարան Ժ. Վիալ, Պուրպոն փողոց, 14—Լիոն

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալիքբանթի դեղարան Տէլլա-Սուտա, որ մեծ փողոց 469։

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CRÉDIT

Գնումն և վաճառումն ամէն տեսակ արժէթղթոց — **ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿ** — Գանձումն ամէն տեսակ կարգներու

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

Կեդրոնատեղի 116, Հրապարակ Լաֆայէթ, Բարիզ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆԳ

Կանխիկ և հապարդիկ վճառումն Ֆրանսական բաժնեւոր պարտամթերոց—Վիլ տը Բառի 3 % փոխառութիւն 1868 ի, 69 ի, 71 ի, 75 ի, 76 ի (4 %). Գուտոի Ֆոնսիէ տը Ֆրանս 1853 (3 %) Գումիւնալ 1860, 79, 80, Ֆոնսիէռ 1877, 79, Պոնտ Լիսթեգէռ 1880, Վիլ տը Լիոն 1880, Լիլ 1860, Ամիէն 881, 1/4 Վիլ տը Բառի 1871, 1/2 Գումիւնալ 1860, 1/10 Ֆոնսիէռ 1883 եւն։ եւն։ Վիճակահանութիւնք տեղի կ'ունենան ամէն ամիս և գլխաւոր բաժիններն են 5,000, 10,000, 25,000, 30,000, 40,000, 50,000, 100,000 և 200,000 Ֆրանք։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԻՆ կը վաճառէ այս ամէն արժէթուղթերն ի փոխարէն ամսական 5, 10 և 20 Ֆրանքի։ Գնոցն ճանմիկապէս կ'ստանայ իւր պարտամթերոց թիւերուն և իրաւունք կ'ունենայ թէ՛ վիճակահանութեանց և թէ՛ տոկսի կտրոններուն, որոնք թէ ամբողջովին վճարած լիներ գումարքդ։ Ամսական տարեգրերը կը ներկայացուին գնողաց ցոյց տուած բնակարանը։

Ստորագրելու համար, դիմել առ ԱՊՈՒԼԼԱՇ ՆԱՍԻ ԷՖ., ընդհանուր ներկայացուցիչ բովանդակ Թուրքիոյ համար։ Գալատեանէ թիւ 4, Պահչէ-Գարու, Կ. Պոլիս։

Գործակալութեանց և ստորագրութեանց խնդիրք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներէ, դրկուելու են նմանապէս առ Ա. Նասի էֆէնտի։

Գործակատարք՝
Պ. Յ. Գ. Բէլլէան, Գնդիչ
Պ. Ա. Բէլլաուէռնա, Այդելու-Գործակատար
Պ. Յովհան Պ. Գալֆեան, ի Պրուսա
Պ. Մէնոտ Մորուսեան, ի Զմիր և շրջակայքը
Պ. Ն. Կոսոպոս, ի Ալէքսանդրիա
Պ. Նարոն Ալֆէլ, ի Գոմոտաւա՝ Սուրիոյ համար
Պ. Յովհաննէս Նահապետեան, ի Կիլիկիա

Ց. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ Կ. ԱԶՄԱՏՈՒՆ

Ի ՊՈՅՏԷԼ ՀԱՄՈՔ

ՅԻՆԻ ԱՆՆԵՐԱԿԱՆ ԵՑԱՏՈՒՆԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

Այդ կարմատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենաներ որոնցմով կը կարուին և կը յօրինուին

ԶԱՓԱՒՈՐ ԴՆԵՐՈՎ

ԳԻՐՔԵՐ դեղեցիկ և հաստատուն ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վճառականական եւ ԱՅՑԵՏՈՒՄՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր։

Յաճախորդաց դիւրութեան համար կարմատանը ունի իրեն կցուրդ վճառատուն մը թիւ 27 Ֆինճանճիլար-Եօղուշը, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վճառուին նաեւ գրագրական ամէն տեսակ պիտոյք, ինարք թուղթ, գրիչ, տուփաթք, պոյտաակ, գրասեղան եւ եւ։

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱՆՏՈՒՆ ԿԻՒՎՄԷԶ ԵՂԲԱՐՔ

Բերայի Մեծ-փողոց, 305

Գոնդատիրի մօտ

ՔԱՂԱՔՆԵՐ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ՏՈՒԱԶՆԵՐ

ՎԱՃԱՌԵԼՈՒԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ

Ալլսոի համար տասներկու քարդ եւ տպագրող ամէն անձ ճրագալէս կ'ստանայ վեց մանրանկար սիրուն կիսդ անադրեր։

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՑՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

Ժ. ՆԻԿՏԼԻՆԿԷՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։

ՏԱՄՈՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ

ՃՇՄԱՐԻՏ ՓՈՇԻ

Սեղեկաց եւ զգեստուց համար

Ա. ՄԻԼԱԳՈՎԼԻՔ

Ի Սրսլիք (Դոլմաբահչա)

Կեդրոնատեղի ի Կալատա, Մոմ-Հանէ Լայտ խան, 2։

ՌՈԴԵՆԱՒՍԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՑԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՌԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարիէի և Բէրէի Դէմ-Կանոնաւորեալ բանող

Ռազմի և արտ ուղարկութիւն

Նաւագէի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՒԹ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Ֆիշիւք Միլլէթ
Մոհանէ փողոց, թիւ 14

514

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԷՎԷՐԷՈՒԼ ԵՒ ՄԷՋԷՐԼԷՆԴ ԴԷՄ ԲԱՌՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԱՐՔ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորուս	4200	Ոֆինքա	3000
Ֆէրոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Դերթիս	3000
Մէսոսպրիս	3250	Բէրա	3000
Թիրա	3250	Լոգիւս	800
Մակասար	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Սէսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՒ և ԸՆԿ. Մէյսանլըգ փողոց, Ուիթոլ խան

ՃԵՑՄԻ ՄՈՍ և ԸՆԿ

514 51, Ճէյսա Սդրիդ, Լիվրոպլ

ԲԱՌԱՑԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԷՎԷՐԷՈՒԼ, ՄԷՋԷՐԼԷՆԴ ԵՒ Օսթրայլ ԴԷՄ

Կանոնաւորեալ բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Ֆաշիա	3,000	Գէրգ
Աբարան	2,500	Ռոճէրս
Աբարտարիա	2,500	Գրուիչչանք
Լայանիա	2,500	Ռ. Իլիա
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բուլգիրիա	2,800	Ֆոթրդթիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանդստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲՈ ԵՒ ԸՆԿ.

513 Դրօշակալէ

ՓԻԻՆԱՐ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ

Որ կանոնաւորապէս կը բռնէ ԼԷՎԷՐԷՈՒԼԻ ԵՒ ՄԷՋԷՐԼԷՆԴ ԴԷՄ։

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամէն կողմերուն համար, նմանապէս Հավանի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտանի, Կասկոյի, Մանչէսդրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամէն շոգենաւու մէջ կայ կին քահանայ մը։

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւետութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակատար՝ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԻ
Թիւ 1 Փիշիք Հալի
փարա խան Ղալաթիա

511

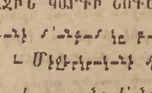

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ

Ըստ Գէլ Ռէքլիս, կ. Պոլսոյ և Օսթրայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	2,000	Լէսանդրս	4,500
ԱնՇէլս	3,000	Մարկնս	4,300
Արկս	1,300	Մարսոլին	2,500
Պասսանս	3,500	Մէրս	2,000
Պրօսոնիս	2,200	Նէրս	2,000
Պրավս	2,000	Օթելլս	5,000
Գէլրս	2,600	Օրլանս	3,000
Գայրեռս	2,500	Գրրանդ	4,500
Գամէս	2,100	Գէրս	2,000
Գաբրս	2,000	Բասիթիք	1,200
Գոմս	2,700	Բաէրմն	3,200
Էիսս	2,500	Բաստէր	1,700
Օսմիս	1,800	Բիրս	2,800
Իրաքս	2,600	Իրիպիս	4,400
Տրաքս	2,600	Ինսլաս	3,200
Ֆալքոն	800	Ռոլլս	3,000
Ֆիլոս	1,700	Օսմանս	5,500
Ֆլամինկս	1,600	Ռամէս	3,500
Կապիէս	5,500	Սալէրնս	4,000
Կիրանս	2,200	Սարֆս	2,000
Կօզս	1,800	Սիլֆիս	2,000
Կրօսնս	2,200	Սորէնդս	4,300
Հանկս		Թասսս	1,200
Հէրս	2,000	Թ. Ուիլսն	3,000
Հիսալիս	3,000	Թրիկնս	1,300
Հիւմֆրդ	1,200	Թուլսս	2,800
Ձիս	2,300	Փանդս	3,600
Քէլրս	2,000	Քէսսս	1600
Քօքրս	2,200	Ֆեդրա	3,000
Լէս	2,000	Ֆէրս	41,0

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կը ընծայուի

Ամէն մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալ՝
Թիւ 17-18, Ֆիշիւք Միլլէթ
խան Ղալաթիա

514

ՖՐԷՆՏ ԼԻՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ

Որ կանոնաւորապէս կը բռնէ ԼԻՎԷՐՊՈՒԼԻ ԵՒ ԱԹԷՆՔԻ ԴԷՄ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալեքսիան	2500	Ֆլավիանան	3700
Ալպսիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուչեան	2500	Ֆլավեան	3700
Ա.Թէնեան	2500	Իպերիան	5500
Արապիան	3700	Սիբերիան	5500
Գալարիան	6000	Իպարիան	5500
Գուլֆարիան	6000	Լիսպիան	2200
Քասթէլեան	800	Լիվերպուլեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիսպան	800
Տուրոյ	700	Օքսֆորդ	700
Էմիրէզեան	3700	Ռեբուիան	3800
Ֆարիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Ամէն մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԼՅՈՒՍԻՈՆ ԼԱՖՈՆԹԻՆ

Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Մուլլէթ խան, Ղալաթիա։

Նաւատեղք, Պարտնայք Ֆրէյտ, Լէյանտ և ընկ. Լիվերպուլ

Գործակալներն՝
Կ. Պոլիս, Իսմուրա Լաֆոնդէն. Զմիւրնիա, Պ. Պ. Քարվերը Սդրաքք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վասման և ընկ.
Մարգա, Ս. Քասիլիերի.
Նիրա, Ա. Մ. Մավրօկորդատոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդոլ և ընկ.

512

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՎ

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻԻՏԱԲԷՍԹԻ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Էօժէն Բարաքոր
» լեռնոր գործակալ. Մ. Նալարէթ Եաղճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Ուստի կը համարիւք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իրր նեբրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ գոհ լութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կիներն և զաւակունքը աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռու պահելու համար։ ուստի արգոյ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան չափաւոր պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւորութիւնն որ մէն մի տարի Պիտարթիի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամէն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրինակ.—30 տարու անամ մը տարին մի անգամ 4 1/2 ոսկի տարով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց։ և։ և։

Փափաքողք ապատ են ընկերութեանս պատասխանատուութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուներէն։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1886 Հոկտեմբեր 1 Զորեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Հոկտեմբեր 31

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղբրէն Կոմուրլ Իզմիր ընդհանուրս երթեւեկողներ

ժ. ր.		Թ.
»1 —	Կենիմ. Մեզ. Պեշիկ. Թար. Եէնիք. (Եէնիքեւէրի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	18
»1 35	Ենիք, Մթէն. Մերկ. Պլաճ. Ր. Հիսար Պեկիք (Արնաւուտքերի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	25
»2 —	Ր. և Ա. Գավ. Եէնիմ Մեզարպ. Պեշ. Թարապիա Եէնիքեզ (Եէնիքեւէրի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	32
»2 50	Ենիք. Մթէն. Մերկ. Պլաճ. Ր. Հիսար Պեկ. (Պեկիքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	19
3 30	Ենիք. Մեզարպ. Պեշ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պլաճ. Ր. Հիսար Պեկիք (Պեկ. պիտի հաղորդակցի)	17
4 30	Ա. Գավագ. Եէնիմ. Մեզ. Պեշ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պլաճ. Ր. Հիսար Պեկիք Արնավ. Ուրբ. Օրթ. Պեշիք.	18
5 45	Եէն. Մեզ. Պեշ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պլաճ. Ր. Հիսար Պեկ. Արնավ. Գուրբ. Օրթ. Պեշ.	25
6 30	Եէնիմ. Մեզարպ. Պեշիք. Թարապ. Պեշրօզ Բաշպ. Եէնիք. Մերկ. Գանտրլաճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտրլ. Արնավ. Զէնկ. Պեյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իսկ.	6
8 15	Ա. և Ր. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պեշ. Թարապ. Եէնիք. Մերկ. Պլաճ. Ր. Հիսար Պեկ. Արնավ. Գուրբ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Մթէնիա պիտի հանդիպի)	32
10 —	Մեզարպ. Պեշ. Թարապ. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պեշ.	34

Արնավարբիներէն կոմուրլ իզմիր ընդհանուրս

»12 40	Պեկիք Արնավ. Գուբ. Օրթ. Պեշիք.	28
»1 15	Արնավ. Գուրբ. Օրթ. Պեշիք. Գապ.	6
»1 40	Պեկ. Արնավ. Գուբ. Օրթ. Պեշիք.	34
»2 10	Պեկիք Արնավ. Գուրբ. Օրթաք. Պեշիք. Գապ.	28
»2 45	Արնավ. Գուրբ. Օրթ. Պեշիքթաշ (Բացի ուրբաթէ)	4
»3 25	Պեկիք Արն. Գուբ. Օրթ. Պեշ. Գապ.	34
4 30	Պեկիք Արնավ. Գուրբ. Օրթ. Պեշիք. Գապաքթաշ	4
10 55	Հիսարէն ուղղակի կոմուրլ	25
11 45	Պեկիքէն ուղղակի կոմուրլ	6

Ասիական եղբրէն կոմուրլ իզմիր ընդհանուրս

»12 35	Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզ. Գապ.	19
»1 —	Պեյդօղ Բաշպ. Գանկրճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	23
»1 35	Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պեյ. Գուզկ.	21
»2 45	Պեշ. Թար. Պեյդ. Բաշպ. Ր. Բ. մահ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկէ. Պեյլերդ. Գուզկ.	20
2 45	Գանտիլ. Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզկ. Պեշիք.	23
4 10	Գանտ. Վանիք. Զէնկ Պեյլ. Գուզկ. Իսկ.	28
4 30	Պեյդ. Բաշպ. Ր. Բ. մահ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզ. Պեշիք.	21
8 45	Պեշրիք. Թարապ. Պեյդ. Բաշպ. Գանդրճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէ. Պեյլեր. Գուզկ. Իսկիքտար (Ուրբաթի օրերը Ր. Բ. Մահ.)	19
10 20	Գանտիլլէն ուղղակի Զէնկէքքեզ	23

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղբրէն կոմուրլ Ինեղ ընդհանուրս երթեւեկողներուն ժամերը

ժ. ր.		Թ.
»2 15	Գապաթ. Իսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Զէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանդրճ. Մերկ. Եէնիք. Բաշպ. Պեյդ. Թարապ. Պեշ. Մեզ. Եէնիմ.	6
»2 30	Պեշիք. Օրթաք. Գուբ. Արնավ. Պեկիք Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թար. Պեշ. Մեզ. Եէնիմ. Ր. և Ա. Գավագ	18
3 45	Պեշիք. Օրթ. Գուբրուչ. Արնավ. Պեկիք Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թար. Պեշ. Մեզ. Եէնիմ.	25
5 15	Գապաթ. Պեշիք Օրթաք. Գուբրուչ. Արնավ. Պեկիք. Ր. Հիսար Պլաճ. Մերկ. Մթէն. Եէնիք. Պեյդ. Թարապ. Պեշրիք. Մեզր. Եէնիմ. և Գավագներ	32
6 45	Իսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Զէնկ. Արնավ. Գնտրլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանդրճ. Մերկ. Եէնիք. Թարապ. Պեշ.	19
8 30	Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեկ. Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարապ. Մեզար. Պեշ.	34
10 —	Եէնիք. Թար. Պեշ, Մեզ. Եէնիմ.	17
10 30	Ր. Հիսար Պլաճ. Մերկ. Մթէն. Եէնիքէպ, Թարապիա, Պեշլի. Մեզարբ. Եէնիմ.	20
11 10	Եէնիք. Թարապ. Պեշրիք. Մեզարպ. Եէնիմ.	32
11 40	Պեկ. Ր. Հիսար Պլաճ. Մերկ. Մթէն. Եէնիք.	25

Կոմուրլէն Արնավուտքի երթեւեկող ընդհանուրս ժամերը

»1 35	Ուղղակի Պեկիք	28
»2 10	Ուղղակի Արնավուտ. (բացի ուրբաթէ)	4
»2 50	Ուղղակի Պեկիք	34
3 55	Ուղղակի Պեկիք	4
10 —	Պեշիք. Օրթ. Գուբրուչ. Արնավ. Պեկ. Ր. Հիսար (Վապիր երնող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	25
10 35	Պեշիք. Օրթ. Գուբ. Արնավ. Պեկիք	6
11 10	Գապաթ. Պեշիք. Գուբրուչ. Արնավ. Պեկ. Ր. Հիսար Պլաճ.քեզ	19
11 40	Պեշիք. Օրթ. Գուբրու. Արնավ. Պեկ	28
12 5	Պեշիք. Օրթ. Գուբրուչ. Արնավ.	6

Կոմուրլէն Ասիական եղբրէ երթեւեկող ընդհանուրս ժամերը

»1 30	Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք Ա. Հիսար Գանդ. Բ. պահճէ Պեյդ. Եէնիքեզ	19
»2 15	Ուղղակի Գանտիլլի	23
3 35	Ուղղակի Գանտիլլի	28
3 —	Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանդ. Բ. պահճէ Պեյդօզ (ուրբաթի օրերը Ր. Բ. մահ.	21
9 35	Պեշիքթաշ, Գուզկուճէ. Պեյլեր. Զէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավաներ դացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	23
10 15	Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանդ. Ր. Բ. մահ. Բաշպ. Պեյդ. Թար. Մեզ. Գավ.	18
11 —	Պեշիք. Գուզկ. Պեյլեր. Զէնկէլ. Վանիք. Գանտիլլի Պեկիք (Գանտիլլի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	21
11 20	Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանդրճ. Ր. Բ. մահ. Բաշպ. Պեյդ.	23
11 45	Գապաթ. Գուզ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք.	34

» Այս նշանները կրող շոգենաւք Հոկտ. 16 էն քառորդ մը վերը պիտի երթան։

ԻՄԻԿԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիտարէն	Կոմուրլ	Կոմուրլէն	Իսկիտար
— —	5 45	— —	7 —
— —	6 25	— —	8 15
12 30	7 —	12 45	8 45
1 —	8 15 Պեշիք	1 45	9 15 Պեշիք
1 30	9 —	1 45	9 50
2 —	9 30	2 20	10 15 Պեշիք
2 30	10 45	2 50	10 45 Գ.
3 5	10 5 Պեշիք	3 20	11 5
3 45 Ֆերպօթ	10 45	4 5 Պեշիք	11 25
3 55	11 — Գ.	5 —	11 50
4 20	11 25	5 30	12 5
5 — Ֆերպօթ	11 40	6 5 Պեշիք.	12 5 Գ.
4 50 Վասիոր	2 5		
5 15 Պեշիք			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիտարէն	Կոմուրլ	Կոմուրլէն	Իսկիտար
— —	6 30	— —	6 25 Պեշիք
— —	7 —	— —	7 —
— —	8 10 Պեշիք	1 —	8 15
1 —	8 45	1 40	9 — Պեշիք
1 45	9 30	2 25	9 35
2 30	9 55 Պեշիք	2 55	10 — Պեշիք
3 —	10 30	3 30 Պեշիք	10 35
3 35	11 —	4 10	11 5
4 20	11 30	5 —	11 35
5 15 Պեշիք	12 5	5 40	12 5
5 45			

* Այս երթեւեկութիւնք Հրէից տօներուն եւ ուրբաթի օրերը չպիտի կատարուին։

Յան. —Օգը մեգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

ՀԱՄԼԻ ԻՄԻԿԼԻՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐԸ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 — Հարեսկն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 30 » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրը ժ. 11 ին)
2 50 Կամուրջէն Հարեմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — Կամուրջէն Հարեմ ամառ Սալաճագ
10 15 Կամուրջէն Հարեմ ամառ Սալաճագ (բաց